

Innehållsförteckning till Sottunga folkdräkter

1. Inledning
2. Vävning
3. Kvinnodräkt
4. Mansdräkt
5. Bindmössa
6. Kjolsäck
7. Mönsterark kvinnodräkt
8. Mönsterark mansdräkt
9. Strumpeband, förklädesband och hängslen
10. Korsstygnsbroderi, virkade spetsar, frivolité, trådknapp
11. Sömnadstekniker
12. Övrigt

Tora Eriksson, Bertel Eriksson, Rosita Stenroos
År 1997

Kvinnodräkten, enligt den sensate dräktkommitten (se pärmen)

Kjolen	Grå kjol med bård nertill i rött blått, mörkgredelint och grönt. Veckad åt var sida med ett brett utåtvänt motveck fram. Efter förlaga från Gammelgårds.
Livstycke	av helrött tyg i kjolens röda färg, djupt uringad fram med två uddar nertill bak och en udd framtill. Knäpps omlott till vänster och pryds med tre par släta kullriga mässingsknappar.
Blus	Alt. 1: av vitt linne- eller bomullstyг med linningsärm och nervikt krage med raka kanter. Alt. 2: tyг som ovan, med låg uppstående halslinning och motveck framtill. Ärmarna halvlånga, rynkade vid ärmsömmarna, prydda i kanten med langettuddar och fyra vita knoppar i varje halvcirkel.
Förkläde	Alt. 1: slätt av vitt tyг, linne- eller bomullstyг, med två veck inåtfrån från var sida, fäst runt midjan med linning av samma tyг och knäppt i sidan. Alt. 2: vitt bomullsstyг med smala mörkblå ränder, veckas eller knäppt som föregående, förlaga den ursprungliga dräkten från 1908. Alt. 3: av vit yllemuslin med hålsöm eller broderi nedtill, sys som föregående.
Axelduk	Alt. 1: blommig muslinduk. Alt. 2: blårutig bomullduk till blårandiga förklädet. Alt. 3: vit broderad muslinduk till vita muslinförklädet, förlaga från Nybondas (genom Tora). Alt. 4: sidenduk i harmonierande färg med dräkten, t.ex. ljusgrå.
Kjolsäck	Alt. 1: av livstyckets röda tyг med gula kanter, broderimönster 1. Alt. 2: röd med gråa kanter, broderimönster 2. Alt. 3: röd med gråa kanter, broderimönster 3. Alla alternativen fästa runt midjan i sottungaband.
Bindmössa	Alt. 1: röd, slät. Alt. 2: röd, broderad.
Stycke	Alt. 1: med spets. Alt. 2: broderad på tyll efter mönster av Serafina Nordström i Finnö.
Nål	i silver (enl. Finlandssvenska Folkdräkter, 2008).
Tröja	av samma röda tyг som livstycket, modell enligt den allmänna åländska
Storsjal	rutig yllesjal, svart-vitt-ljusgrått rutmönster på grå botten (samma färg som kjolen), mönstret vävdes en gång upp som gåva åt kronprincessa Louise då hon var på ålandsbesök. Används som ytterplagg då det är kallt.
Strumpor	Alt. 1: vita. Alt. 2: röda. Alt. 3: gråa till vardags.
Skor	Alt. 1: svarta med spännen. Alt. 2: svarta utan spännen.

Mansdräkten (enligt den senaste dräktkommitten, se pärmen), kallas sjömansdräkten

Rock	av mörkblått ylletyg, når ner till korsryggen. Nervikt krage som går långt ner och avsmalnar neråt, beklädd med svart siden. Rocken har framtill sex par stora ankarknappar. Ärmarna har 8 cm breda ärmuppslag beklädda med svart siden och prydda med 2-3 små ankarknappar.
Väst	samma tyg som rocken, sydd med nervikt krage inte beklädd med siden. Knäppt med 4-6 små ankarknappar i en rad. Två små fickor fram och ryggstycke av svart skirting
Byxor	långa, av samma tyg som rocken, med bred lucka fram intill sidorna. Knäppt med 4 stora ankarknappar. Byxorna sys jämbreda med sneda ficköppningar dolda under luckan.
Skjorta	Alt. 1: vit, av linnetyg, krage med rätvinkliga hörn Alt. 2: vit, av bomullstyg, krage med rätvinkliga hörn
Halsduk	Alt. 1: vit Alt. 2: mörkblårandig
Mössa	Alt. 1: skärmmössa med hård skärm, typ uniformsmössa för sjömän Alt. 2: vegamössa
Skor	svarta utan spännen

SVENSK-FINLANDS BYGDEDRÄKTER

UTGIVET AV BRAGES SEKTION FÖR BYGDEDRAKTER
OCH ALANDS UNGDOMSFÖRBUND

ENLIGT MANUSKRIFT AV
YNGVAR HEIKEL

bearbetat av RUT LINDFORS och VIKING SUNDBERG

HÄFTE 6-7

ÅLAND

Finström, Jomala, Geta, Saltvik, Sund, Lemland, Lumparland, Vårdö,
Hammarland, Eckerö, Föglö, Sottunga, Kökar, Kumlinge, Brändö.

BRAGES FÖRLAG

Ålands Marthadistrikt, hemslöjdssektionen dokumentation av de åländska folkdräkterna.
Materialet till dokumentationen är hämtat ur Svenska-Finlands Bygdedräkter, häfte 6-7.

Sammanställt av : Elisabeth Dahlén

FOGLO-SOTTUNGA

Kvinnustrakt Fogle
Dugmy Olin

111

Kvinnustrakt Foggungu
Kfros lam

Fuglkyrtillit og sturk

Fuglkyrtillit og sturk

Fuglkyrtillit

INSERIMENTS

Sveinbjörn Þorsteinsson, Fogle og Foggungu

De åländska folkdräkterna

Ålands Folkdräktsråd
Ålands Hembygdsförbund
Bygdeserie nr 17

Sottunga

Då Sottunga folkdräkt sammanställdes år 1908, utgick man från en gammal begärningskjol från socknen. Gammelgårds Rebecka (1822-1903) ägde den gamla kjolen. Dagens folkdrätskjol vävs efter denna förlaga.

Kjolen är grå med bården i rött, blått, gredelint och grönt. Livstycket är rött och knäpps med kullriga mässingsknappar. Två olika blusar finns att välja

Kjolsäcken sys av rött tyg. Tre olika broderimönster finns till kjolsäcken.

mellan och man kan variera med tre olika förkläden. Ett är slätt, av vitt tyg, ett annat är vitt med smala mörkblå ränder. Dessa båda är av linne- eller bomullstygg. Det tredje sys av vit yllemuslin med hålsöm eller broderi nedtill.

Man kan variera med olika axeldukar, en vit med blå rutor, i stil med förklädet eller en muslinsduk broderad på samma sätt som förklädet. Man kan också använda sidenduk.

Bindmössan kan vara slät eller broderad. Stycket broderas på tyll efter ett mönster av Serafina Nordström i Finnö. Som ytterplagg kan man använda en tröja sydd av samma röda tyg som livstycket. Strumporna är vita eller röda.

Mansdräkten som används i Sottunga är sjömansdräkten. Både rock, väst och de långa byxorna sys av samma tyg. Mörkblå vadmal eller annat lämpligt tyg kan användas. I rocken och byxorna använder man stora ankarknappar.

Västen knäpper man med små ankarknappar. Skjortan är vit av linne- eller bomullstygg. Halsduken är vit eller mörkblårandig.

Till denna dräkt används skärmmössa med läderskär. Skorna är svarta utan spännen.

FOLKDRÄKT

DEL VÄVNING

Är Du intresserad att själv väva tyger till Din folkdräkt ?

Då behöver man lite kunskaper om materialval , revning , trädning i bomsked, bomning, solvning , trädning i vävsked , uppknytning av trampor och översyn att allt fungerar bra innan man börjar själva vävningen.

Om Du är helt nybörjare , kontakta någon, som kan om vävning. Läs även ur vävböcker om hur man sätter upp vävar .

Var inte rädd, även om Du aldrig har vävt , om Du har någon som visar och hjälper vid behov. Att väva – är roligt och att väva till sin egen folkdräkt är mycket värdefullt flera generationer framåt !

LYCKA TILL !

VIKTIGA RÅD VID VÄVNING

Folkdräktvävning :

Flytta spännaren ofta, efter ca 1 – 2 cm

Spola inte mer garn än du väver / gång – elasticiteten går ur annas

Ha ränningen så spänd att du tror att den brister !

*Ha några käppar runt garnbommen som alltid flyttas vid framflyttning ,
den sista alltid vid möte med garnbom o. garn.*

*Ta inte av garnet vid randning , sno garnet vid "långa partier "
Byt färg i samma sida.*

*Lämna spännaren kvar vid tygkanten när du slutat väva varje gång och "
slappna av " ränningen en aning.*

F.P. 15.1.95

Garnprover till Sättunga
falldräktens kjol o väst

Wetterhous hetylle garn som
kommer att syttas

Ränning : Grå bomullsgarn nr. 20/2 , tex 28 x 2

Sked : 60/2 = 1 tråd i solv o. 2 trådar i rör
4 trampor, 4 skaft

Bindning: 4- skaftig atlas med inslagseffekt
Bredd: 100 cm skedbredd

Inslag: kamyllegarn (tex 28 x 2) 1-trådigt
Inslagstäthet : ca 25 -28 inslag/ cm
Inslagsgarn: 40/2

Längd : 9 m (räcker till kjol, livstycke, tröja och ficka), obs efsingar o. krympmån medräknat.

Trådantal : 1200

Vävinstruktion: Kjol-, livstycks-, kjolsäcks- och tröjtygen vävs på grå bomullsränning med sked 120 och med 1 tråd i skaft och 1 tråd i rör. Kjölens hela övre del och nedersta rand vävs i lärftsbinding, medan bården och övriga tyg vävs i fyrskaft atlas. Inslagsgarn: Industrigarn 40/2.

vävning

X			
	X		
		X	
			X

			X				X	
		X			X			
	X							X
X						X		

Solvning

uppknytning

Bindning: Bården på kjolen samt livstycket och kjolsäcken vävs i atlas inslag. Fållen och ovanför bården på kjolen vävs i tuskaft lärft. Väv tre stycken likadan delar, linningen vävs ca 6 cm tuskaft.

Sottunga-bårdkjol i 1/2 av nat. storlek

SOTTUNGA DRÄKT.

Ränning: Bomgarn $20\frac{1}{2}$ om det finns
grå - $16\frac{1}{2}$

Sked: $60\frac{1}{2}$

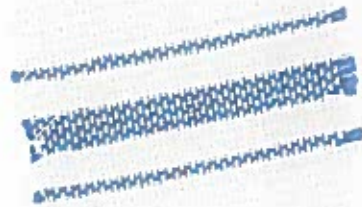
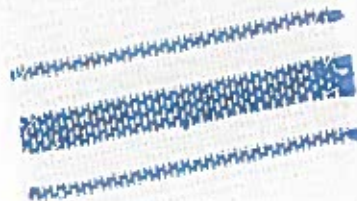
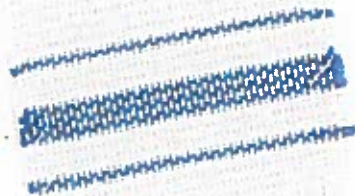
Sked bredd: 100 cm ~ 3 rader ca
1 m långa

Bindning: Lärft i botten, Atlas i bården
lärft under bården grå botten
förg.

Livstycke: rött, atlas, 100 m på grå
ränning.

Tröja: Röd, grå ränning, atlas.

Tanku Tex 84 Sked $50\frac{1}{2}$ el. $55\frac{1}{2}$

Tygprov på
förkläde och sjullett

VÄVSLAG: SÖTTINGA FÖRKLÄDE-SIÄBBINNING: Kypert

RÄNNING: Bomullsgorn 20/2 TÄTHET 16-12 tr/cm

INSLAG: Bomullsgorn 20/2 TÄTHET/67 - 12 tr/cm

SKED: 80/2 förkläde 60/2 sjal TRÅDANTAL: ~~16/70~~ 19/74

VÄVBREDD: 79,37 förkläde 105,83 sjal FÄRDIG BREDD

VÄVLÄNGD: 110 cm - 115 cm LÄNGD ATT REVA

FÄLLAR	_____	KRYMPNING	_____
INDUSAR.	_____	FÖR KNYTNING	_____
V.RENSA.	_____	ÅFFSINGAR	_____
totalt	=====	totalt	=====

VIKT: _____

REUNOTATA

Objekt	70	6	6	70															
Wetterhof Blå 378	2	6	2																
			13 x																

Summa tr _____

REU el. Inslagsnota

Summa tr _____

SÖTTUNGA FÖRKLÄDE + SJAL

Bindning: Förkläde ~ Kypert
Sjal ~ Tuskaft

Material: Bomullsgarn nr 20/2 oblekt
Bomullsgarn nr 20/2 Blå Wetterhoff 578

Täthet : 16 tr/cm ~ förkläde
12 tr/cm ~ sjal

Sked : 80/2 - förkläde
60/2 ~ sjal

Värbredd+: $1270 + 4 = 1274$ tr förkläde = 79,37
Trädnantal: $1270 + 4 = 1274$ tr sjal = 105,83

Färdigbredd: ca 70cm - 11cm förkläde

Revningsnota

70+4 = 74 tr oblekt	} 70 + 22 = 92	
2 tr blå		
6 tr oblekt		} 13 x
6 tr blå		
6 tr oblekt		
2 tr blå		
70+4 = 74 70 tr oblekt		

$$70 \text{ tr} + 22 \text{ tr} = 92 \text{ tr} \times 13 = 1196 \text{ tr}$$

$$1196 \text{ tr} + 74 + 4 = 1274 \text{ tr}$$

SOTTUNGA FOLKDRÄKT

Sottunga var kapell under Föglö Från 1540- talet, fick egen präst 1708.

Blev egen församling 1903.

Till Sångfesten i Mariehamn 1908 sammanställdes en bygdedräkt för Sottunga på basen av en orginalbårdkjol från sockenen. Kjolen ägdes av gammelgårds Rebecka (Rebecka Nordberg 1822-1903). Anna Holmberg (gift Ottelin) var då lärarinna på Sottunga och var den som bildade sångkören och tillsammans med Sottungaborna sammanställde dräkten.

Sottunga kvinnodräkt

HUVUDBONAD: Stycke och bindmössa, slät eller broderad. Stycket broderat på tyll efter ett mönster av Serafina Nordström Finnö

BLUS 1: av vitt linne eller bommulstyg med linningsärm och nervikt krage med raka kanter.

BLUS 2: tyg som ovan , med låg uppstående halslinning och motveck framtill.

Ärmarna halvlånga,rynkade vid ärmsömmarna, prydda i kanten med langettuddar och fyra vita knoppar i varje halvcirkel.

LIVSTYCKE: av helrött tyg i kjolens röda färg.Djupt uringad fram, med två uddar nertill bak en udd framtill. Knäpps omlott till vänster och pryds med tre par släta kullriga mässingsknappar.

KJOL: bårdkjol i grå färg ,bården nertill i rött,blått, mörkgredelint och grönt . Veckad åt var sida med ett brett utåtvänt motveck fram.

FÖRKLÄDE 1: av vitt linne eller bommulstyg, med två veck inåt från var sida , fäst runt midjan med linning av samma tyg och knäpt i sidan.

FÖRKLÄDE 2: vitt bommulstyg med smala mörkblå ränder. veckas och knäpps som föregående.

FÖRKLÄDE 3: vitt yllemuslinstyg med hålsöm eller broderi nertill Sys som föregående.

TRÖJA: av livstyckets röda tyg enligt samma mönster som Föglö.

KJOLSÄCK: av livstyckets röda tyg till båda sidor. Tre olika broderimönster finns att använda. Fäst runt midjan med vävt Sottungaband.

AXELDUK 1: Blommig muslinsduk

” 2 : Blårutig bommulsdruk till blårandiga förklädet.

” 3: Vit broderad muslinsduk till vita muslinsförklädet.

” 4: Sidenduk i harmonierande färg med dräkten t.ex. ljusgrå.

STRUMPOR: Vita, röda eller grå till vardags.

Dräkten används vid olika kulturella tillfällen, samt vid bröllop,dop,konfirmation, midsommarfirande, och andra familjehögtider.

Sottunga blus Nr 1

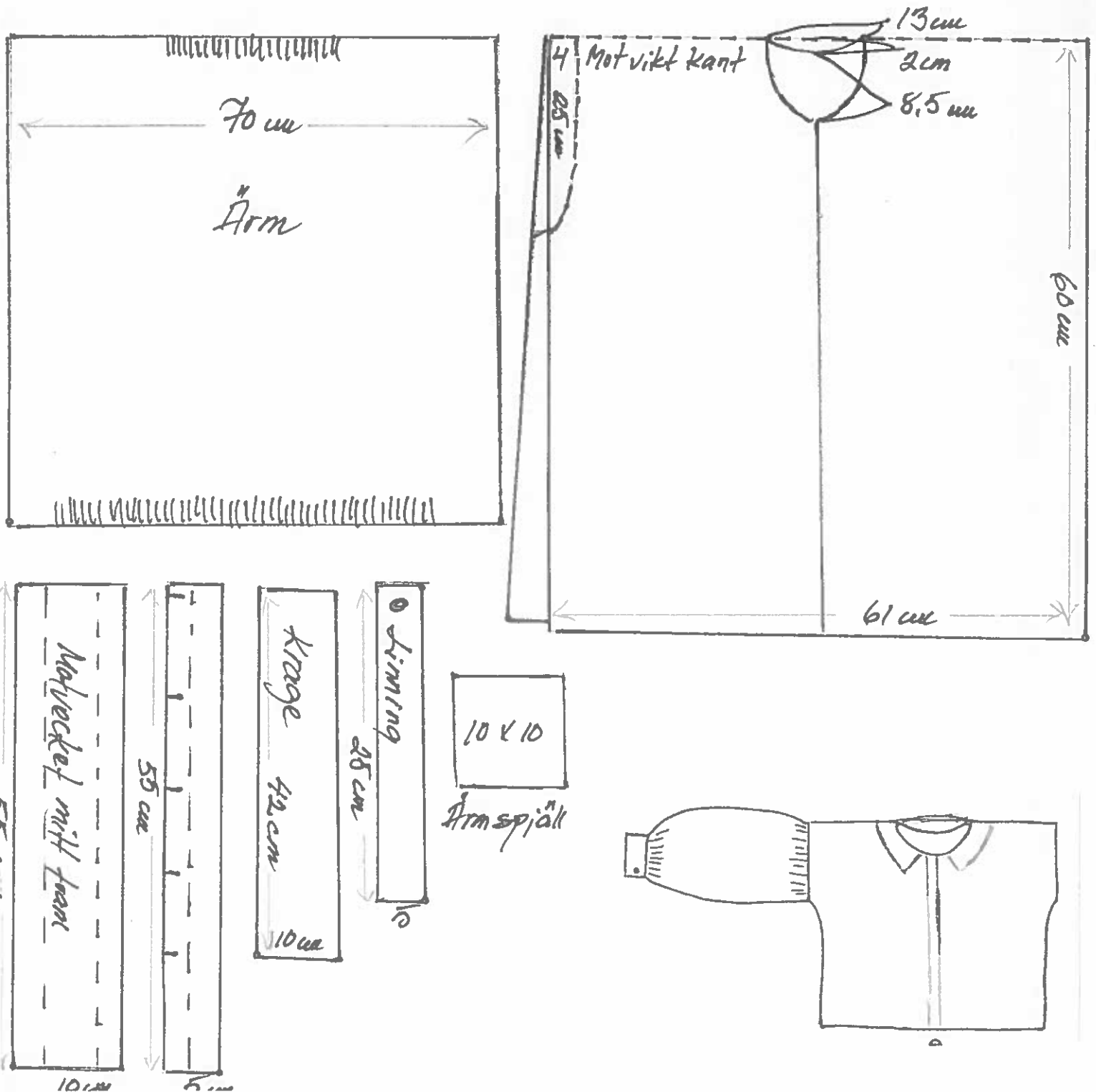
Mönsterstorlek på tillskärningsplan. Storlek 42 $\frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2} = \frac{122}{2} = 61$

Egen storlek

$\frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2}$

Sömnad

Alla sömmar sys med 1/2 cm bred fällsöm.
Alla delar klipps trådraka.

Sottunga blus Nr 2

Mönsterstorlek på tillskärningsplan. Storlek 42 $\frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2} = \frac{122}{2} = 61$

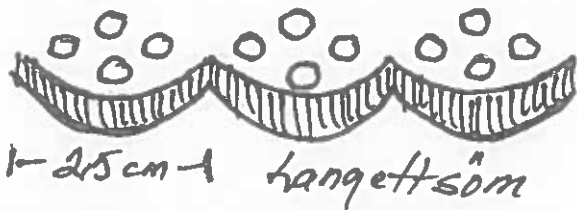
Egen storlek

$\frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2}$

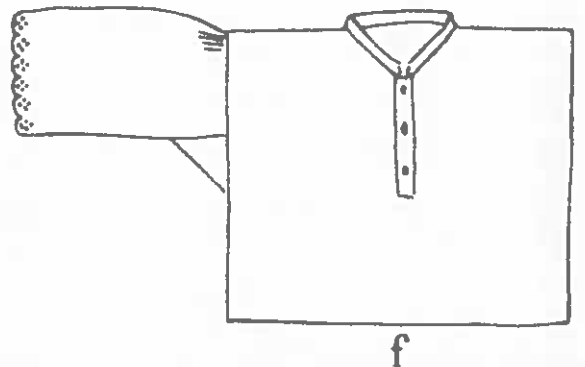
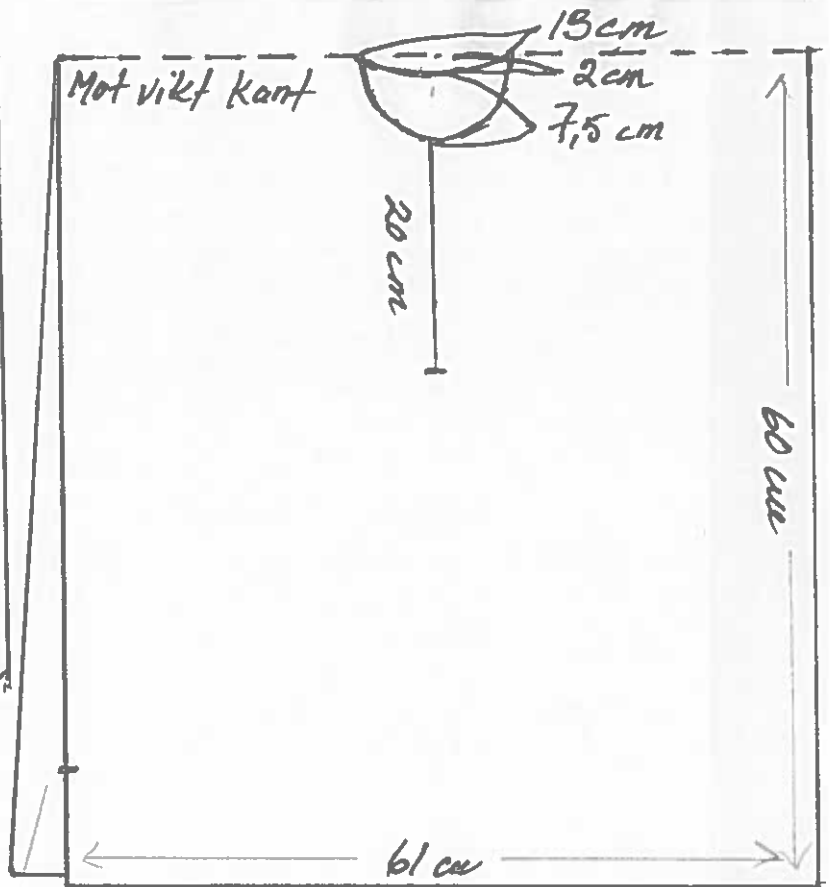
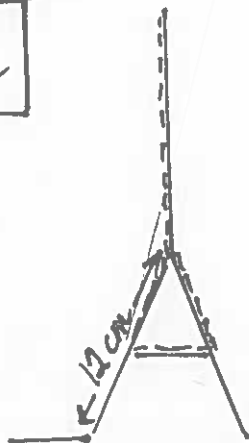
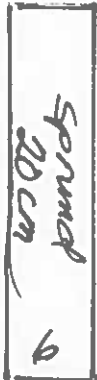
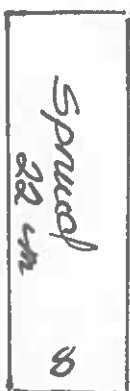
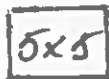
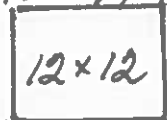
Sömnad

Alla sömmar sys med 1/2 cm bred fällsöm.
Alla delar klipps trådraka.

Blus: av vitt linne eller bomullstyg, med låg uppstående halslinning och med motveck framtill. Ärmarna är halvlånga, rynkade vid ärmsömmen, utan ärmlinningar men prydda i kanten med langettuddar och med fyra vita knoppar i varje halvcirkel.

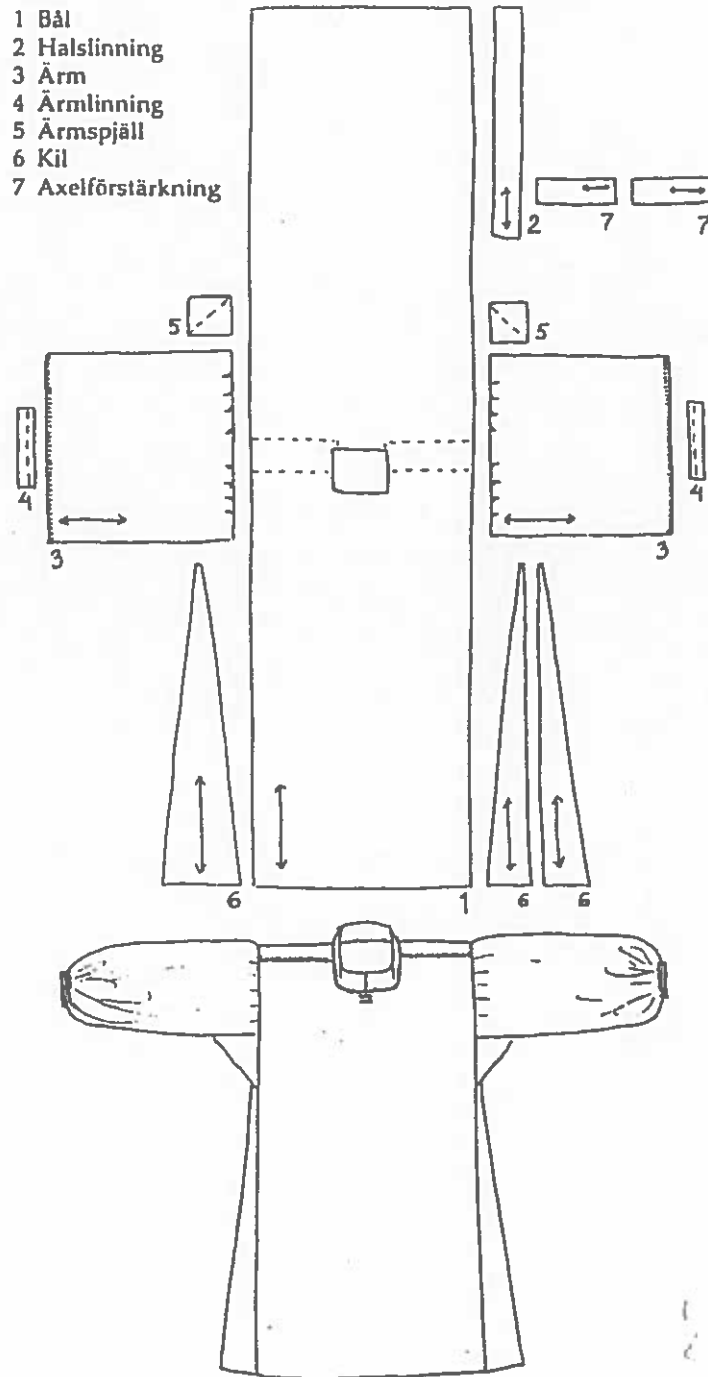

Ärmspjäll

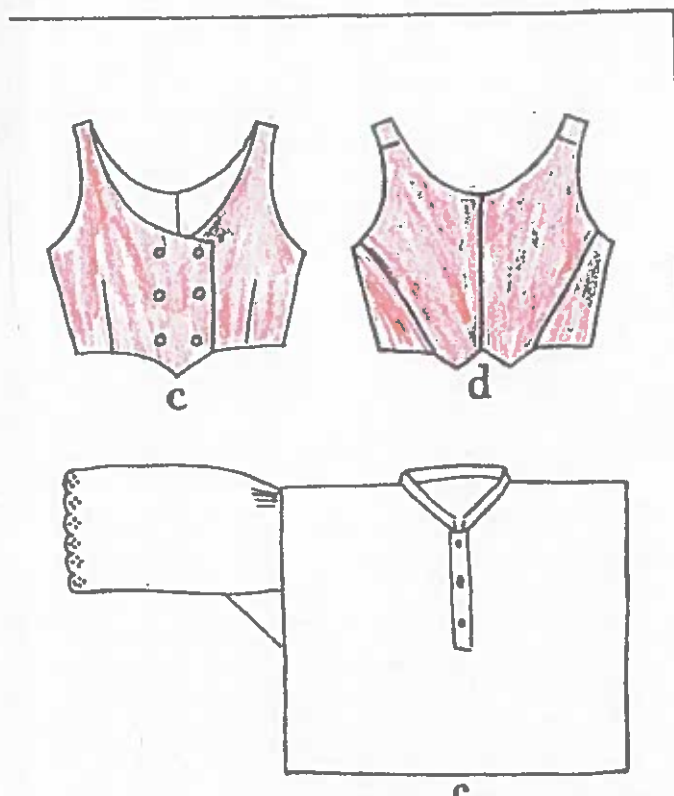

SKJORTOR III

'Helsärk' med kilar infällda i sidsömmarna.

Sottunga Livstykke

Livstykke: av helrött tyg i kjolens röda färg, sytt med djup rund urringning framtill och hög rund urringning i ryggen. med bröstös men utanös under armen och med mittelsös och raka sidosösningar i ryggen där ryggstyckenas nedre ändar bildar trubbvinkliga uddar nedåt. Livstycket knäpps omlott till vänster framtill och pryds med tre par släta kullriga mässingsknappar. Framstycket har mitt framtill en trubbvinklig udd nedåt.

Kjol: en bårdkjol med övre delen och nedersta randen grå; en bred tvärbård nedtill i rött, blått, mörkgredelint och grönt; veckad åt var sida med ett brett utåtvänt motveck framtill.

Förkläde 1: av vitt bomullstyg, veckat med två veck inåt från var sida och fäst runt midjan med linning och band av samma tyg; knyts med rosett i ryggen.

Förkläde 2: av vitt bomullstyg med smala mörkblå ränder. Veckas och knyts som föreg.

Kjolsäck: av livstyckets röda tyg i både framsida och baksida, med gula kanter och band, prydd med broderier. (T. ex. efter gamla mössbroderimönster.)

Tröja: av livstyckets röda tyg. Se beskrivning för Sund.

Strumpor: vita eller röda.

Vävning: Kjol-, livstycks-, kjolsäcks- och tröjtygen vävs på grå bomullsränning med sked 120 och med 1 tråd i skaft och 1 tråd i rör. Kjolen hela övre del och nedersta rand vävs i lärftsbinding, medan bården och övriga tyg vävs i fyrskafat atlas. Inslagsgarn: Industrigarn 40/2.

Sömnadsbeskrivning till förklädet

Förklädets längd = till nedre kanten på kjolens färgbård.

Midjeband med knäppning i sidan med knapp och trådlösgla.

Fälten 6 cm breda, vårensfall (Lampadstrålpön)

Förklädets bredd = 70 cm + fall på sidorna

Förklädet sys med motveck och ett veck på varje sida om motvecket.

Kjol: en bårdkjol med övre delen och nedersta randen grå; en bred tvärbård nedtill i rött, blått, mörkgredelint och grönt; veckad åt var sida med ett brett utåtvänt motveck framtill.

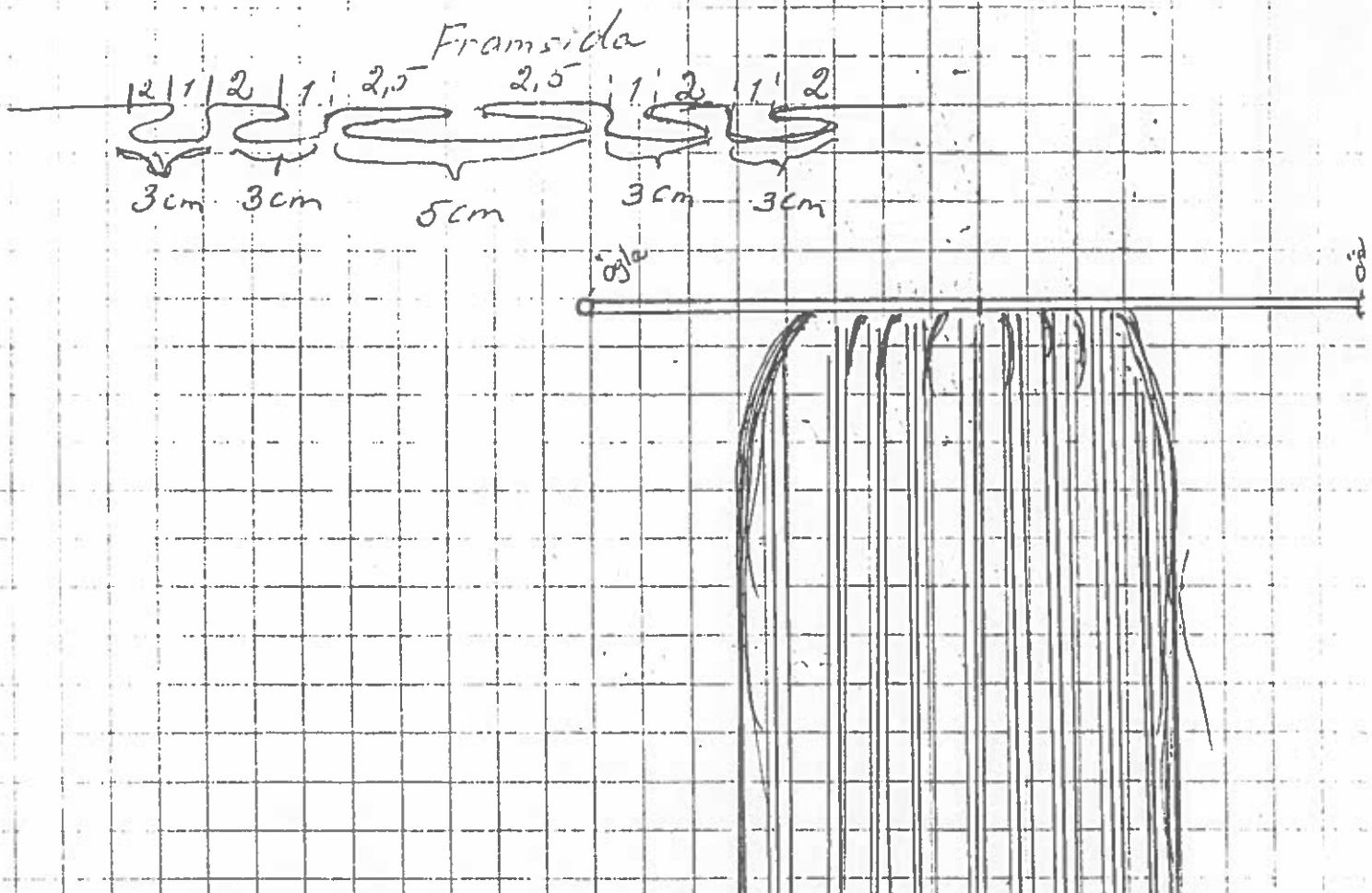
Förkläde 1: av vitt bomullstyg, veckat med två veck inåt från var sida och fäst runt midjan med linning och band av samma tyg; knyts med rosett i ryggen.

Förkläde 2: av vitt bomullstyg med smala mörkblå ränder. Veckas och knyts som föreg.

Förkläde

- Öblekt botten med smala ränder i blått i rönningen
- Inslag: öblekt bomullsgarn 20/2
- Förklädet vävs ca 110-115 cm = längd
7cm för midjebandet till förklädet (2x3,5cm)
- Linningen får en skarv, den placeras i mitten på förklädet. Linningens färdiga bredd ca 1cm
- Det färdigt fällade förklädet går till nedre kant på kjolens färg bård.

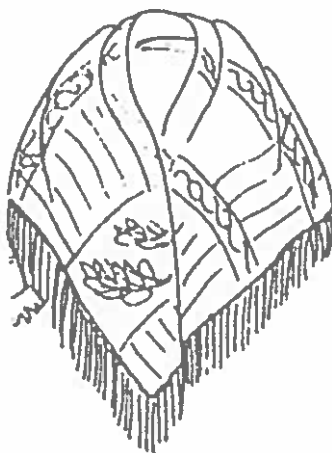
Förklädes bredd i midjan 1/3 av midjemåttet ca 30 cm

Sottunga Tröja

Tröja till Sund m. fl. socknar.

Kronprinsessans pläd från Åland

1 m p och msklag. Grått, svart och vitt filhgarn nr 6/2
Sked - 30/10, 1 tråd i sok, 2 trådar i rör.

Varparning

92 trådar grått	2 trådar vitt	2 trådar vitt
4 trådar svart	2 trådar svart	2 trådar svart
4 trådar vitt	2 trådar vitt	12 trådar vitt
4 trådar svart	22 trådar svart	4 trådar svart
12 trådar vitt	2 trådar vitt	4 trådar vitt
2 trådar svart	2 trådar svart	4 trådar svart
2 trådar vitt	2 trådar vitt	4 trådar svart
2 trådar svart	2 trådar svart	92 trådar grått
		osv.

Man varpar 5 grå rutor och 4 svarta och vita. Varpen bör vara 24 m lång till en pläd med 6 svarta och vita rutor på längden.

Man trampar som solvningen.

Ca 1,2 kg ullgarn åtgår till varp och inslag.

Se s. 17 filtar och plädar s. 100. Avslutningsarbeten.

12 Översolvningar

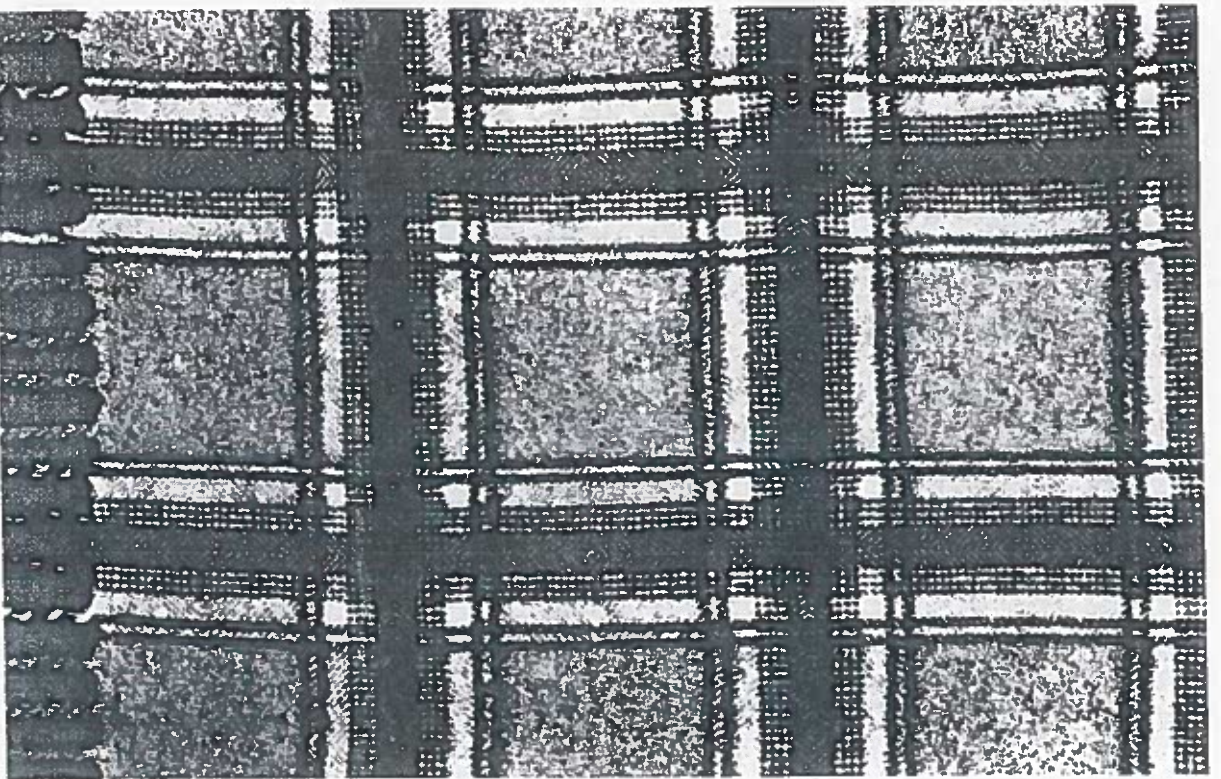
23 Översolvningar

Mitteln

Isokänd av folkdräktsrådet
Som själ till Sotunga folkdräkt

Schalar 146 * 146

Längd 14 meter = 8 schalar

vävda vintern 1999 i prästgården

Revnota för folkdräktsschal

100 tr grått

4 tr svart

4 tr vitt

4 tr svart

12 tr vitt

2 tr svart

2 tr vitt

2 tr svart

2 tr vitt

2 tr svart

▷ = 4 gånger

2 tr vitt

22 tr svart

2 tr vitt

2 tr svart

2 tr vitt

2 tr svart

2 tr vitt

2 tr svart

12 tr vitt

4 tr svart

4 tr vitt

4 tr svart

100 tr grått en gång

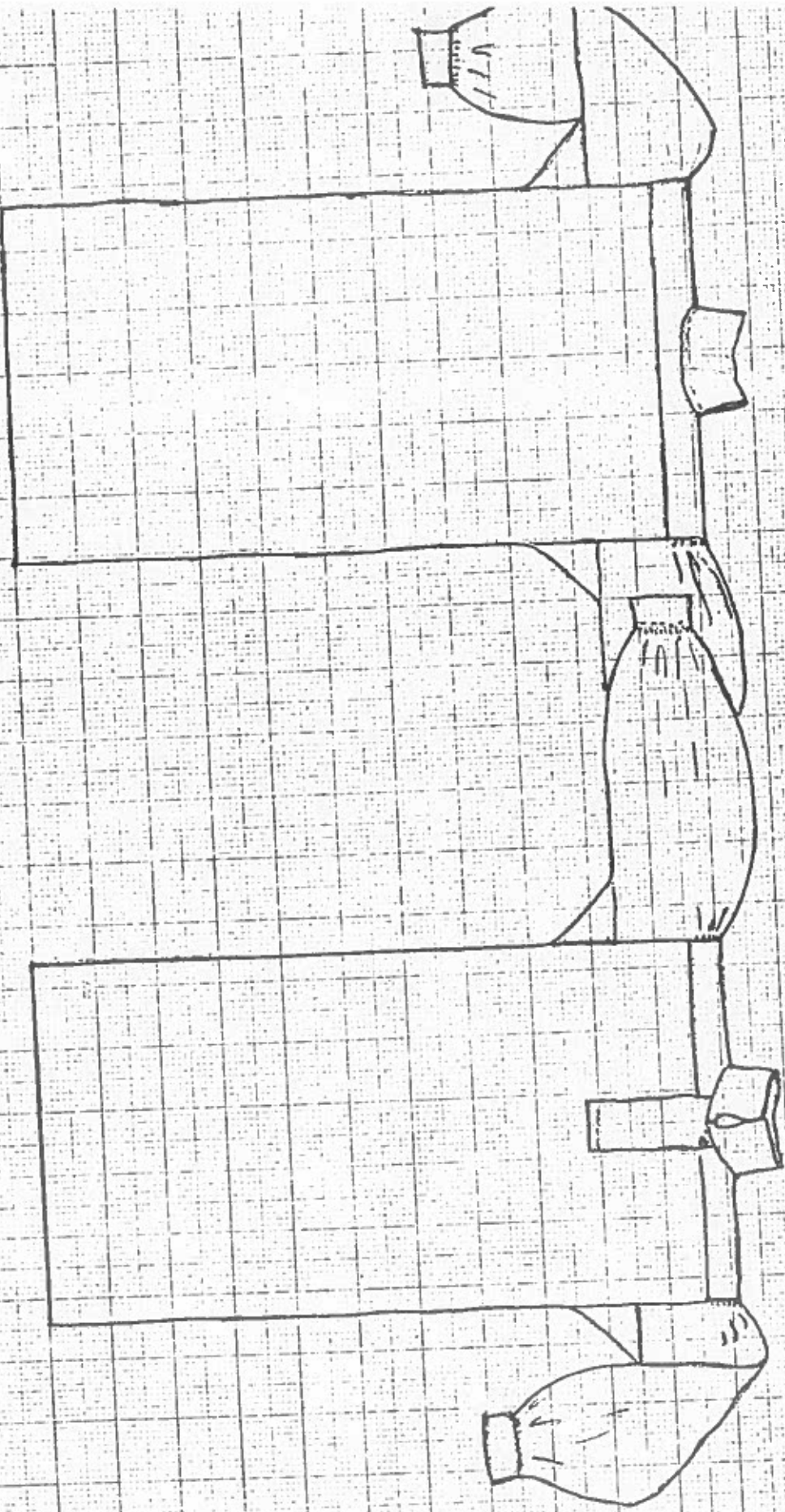
Sjal

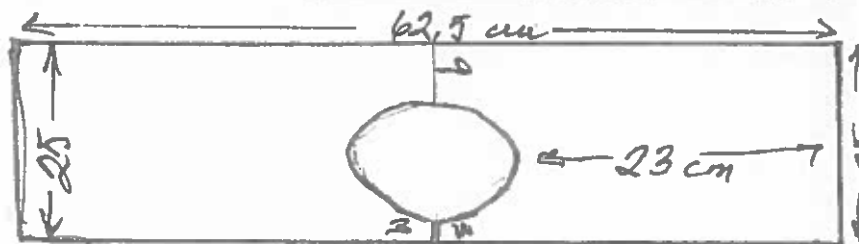
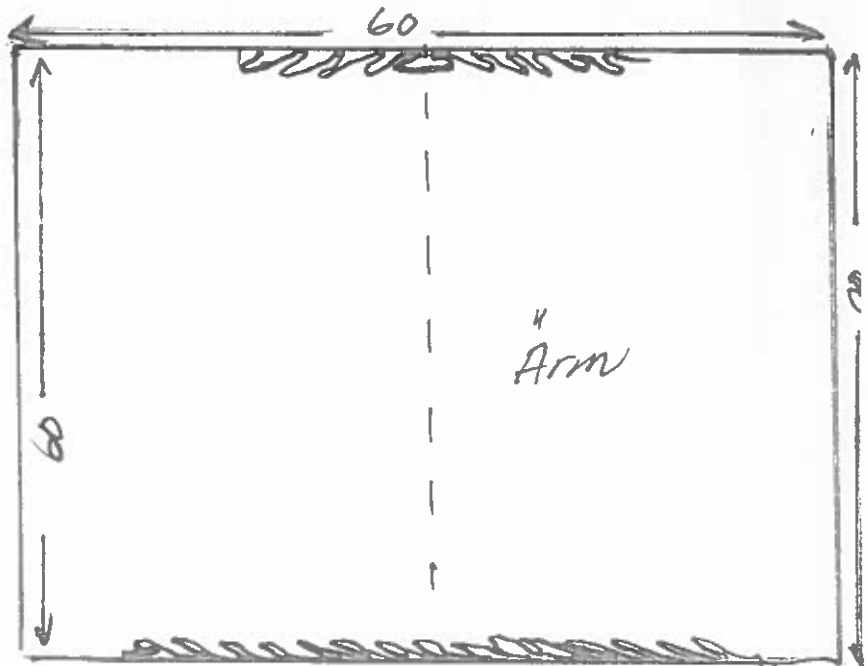
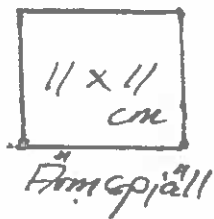
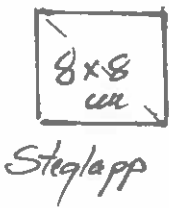
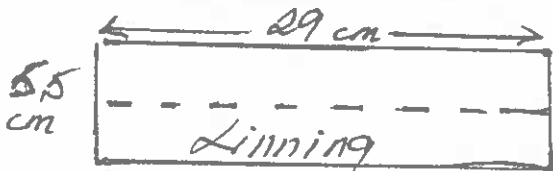
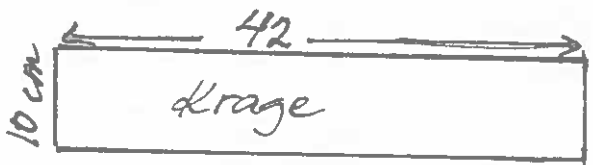
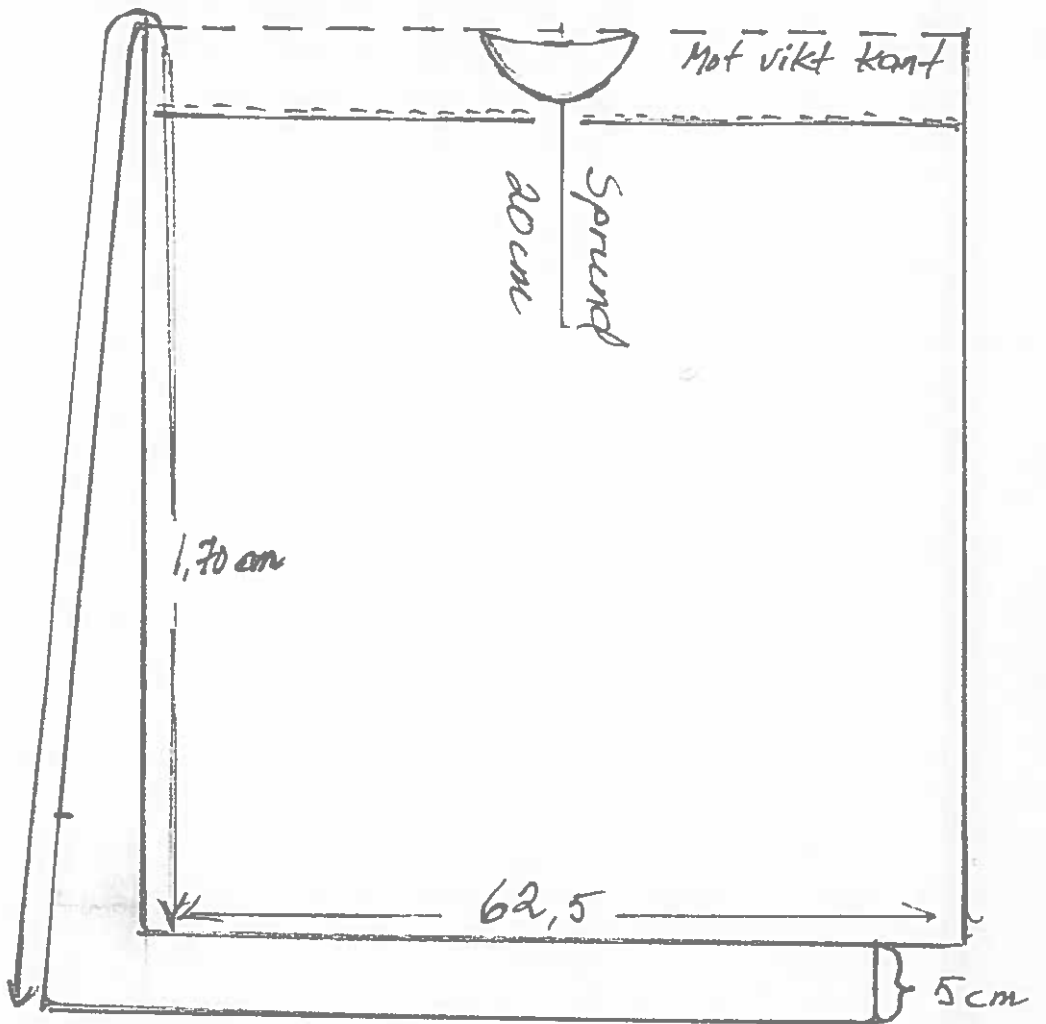
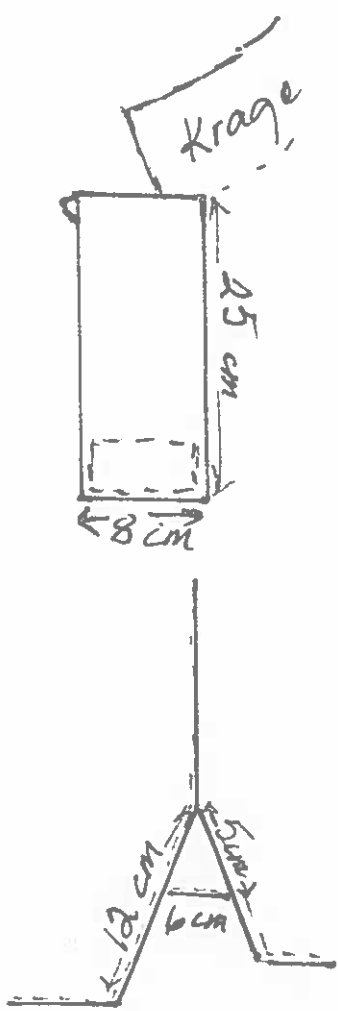
- Vävs i samma ränning som förklädet, men inslagen randas lika som ränningen
- bildar rutor
- Sked nr 60/2
- Vörbredd 105,83
- Färdig bredd ca 90 x 90 cm
- Sjalen fälla runt om med vanlig fäll eller hälsömsfäll. (I hälsömsfäll, drar man ut några inslags o rännings trådar så får man en snyggare hälsöm)

Bred gum slyota

Bush Kake

1882

OK påsydd

MANNSKJORTA

Ålunds Museum

MANS SKJORTA

Mönsterstorlek på tillskärningsplan

$$\text{Storlek 52 } \frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2} = \frac{125}{2} = 62.5 \text{ cm}$$

$$\text{Egen storlek. } \frac{\text{Bröstvidd} + 20}{2}$$

Sömnad

Alla sömmar sys med 1/2 cm bred fällsöm. Alla delar klipps trådraka.

Ärmar: Veckgrupp med ett 3 cm brett utåtvänt motveck i mitten och 4 st. 1,5 cm breda veck åt var sida.

-5 cm bred linning, smålagda veck mot linningen, åt ett håll.

-"Sprundklaffen" 26 cm lång och 6 cm bred.

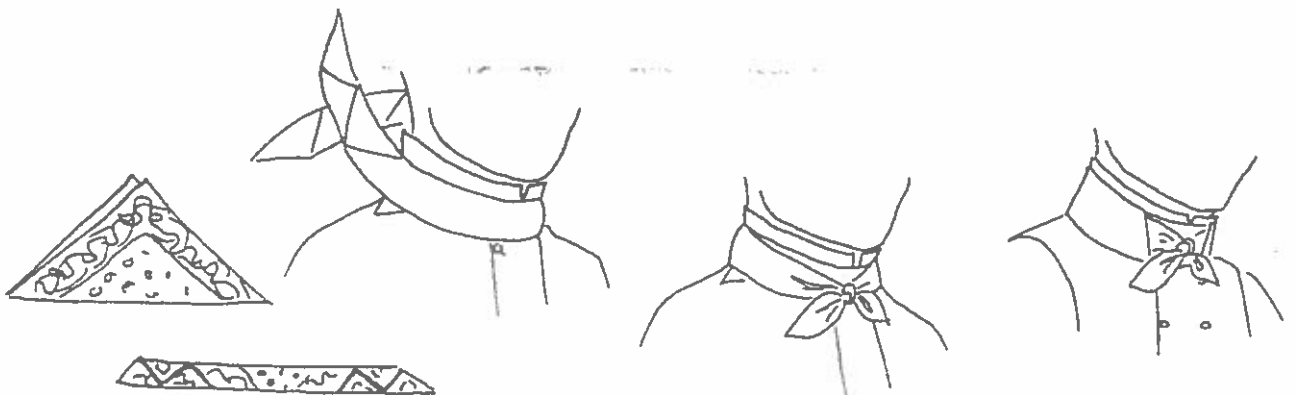
-Krage med rundade hörn.

I mansdräkten började halskläden användas omkring sekelskiftet 1800. De finaste halsklädena var av silke och i enklare sammanhang användes halskläden av kattun. Halsklädet är kvadratisk eller trekantigt. Det viks så att det blir avlångt och knyts utanpå kragen. Kragen kan bäras uppstående eller vikas ner över halsklädet. Kläden kallades ibland för näsduk, trots att de aldrig användes att snyta sig i.

Halskläden av siden har ofta repad frans och behöver inte fällas. Halskläden av kattun var förr av ett tyg med avpassat tryck. Eftersom det numera är svårt att finna ett sådant tyg, kan det ersättas med ett tyg i metervara, som har samma färg och samma typ av tryck som originalet. Klädet fällas med en smal dubbel fäll 0,4 cm bred. Sy med fällstygn och använd gråbrun lintråd.

På senare tid har det spridits ett

bruk, att låta ett kattunskläde, kalla snusnäsduk, hänga ut ur byxluckar. Att göra så hade ansetts högst opassande förr och bör inte förekomma nu heller. Den som ville torka svetten ur pannan använde skjortärmar och snöt sig gjorde man i fingrarna!

SOTTUNGA MANSDRÄKT - SJÖMANSDRÄKT

HUVUDBONAD: skärmmössa med hård skärm typ uniformsmössa för sjöman eller vegamössa

SKJORTA: vitt linne eller bommulstyg .Krage med rätvinkliga hörn.

HALSDUK: vit eller mörkblårandig som passar vid tillfälle

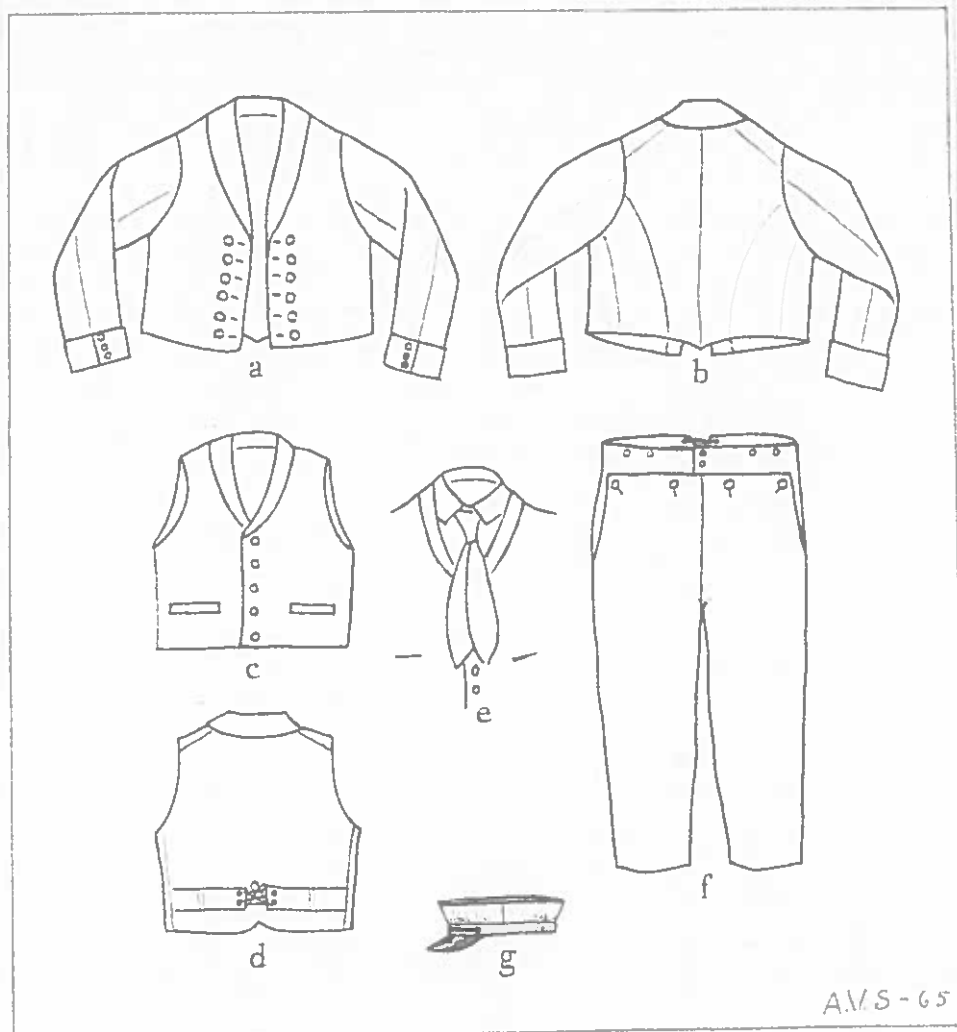
ROCK: av mörkblått ylletyg . Nervikt krage som går långt ner och avsmalnar neråt, beklädd med svart siden. Rocken har framtill sex par gula ankarknappar. Ärmarna har åtta cm breda ärmuppslag beklädda med svart siden och prydda med 2-3 små ankarknappar. Rocken når ner till korsryggen.

VÄST: Av samma tyg som rocken sydd med nervikt krage, icke beklädd med siden. Knäppt med 4-6 små ankarknappar i en rad. Två små fickor fram och ryggstycke av svart skirting.

LÅNGBYXOR: av samma tyg som väst, och rock sydda med bred lucka fram intill sidorna. Knäppt med 4 stora ankarknappar. Byxorna är jämbreda, sneda ficköppningar dolda under luckan.

SKODON: svarta utan spännen

SJÖMANSDRÄKTEN

A.M.S - 65

a, b Rock

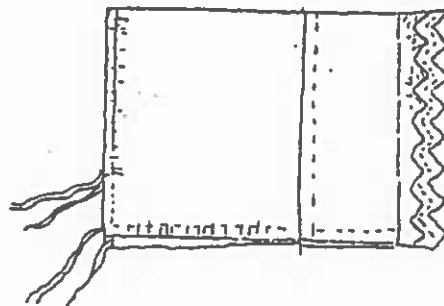
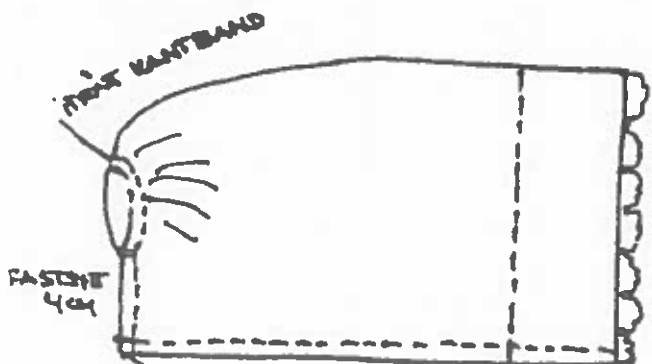
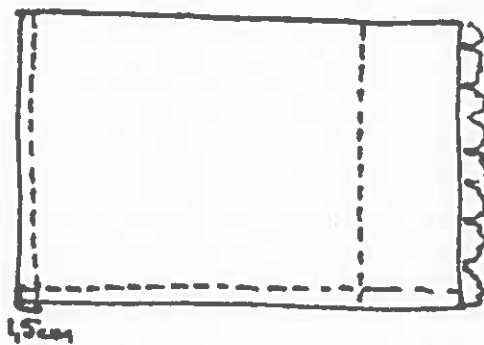
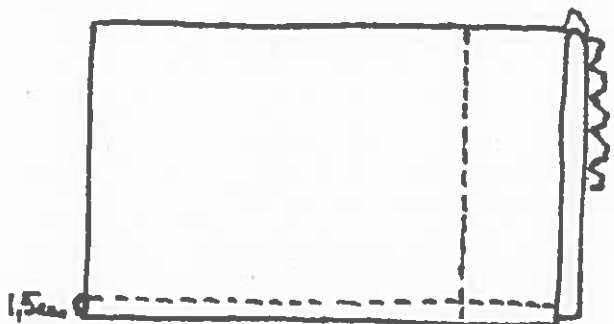
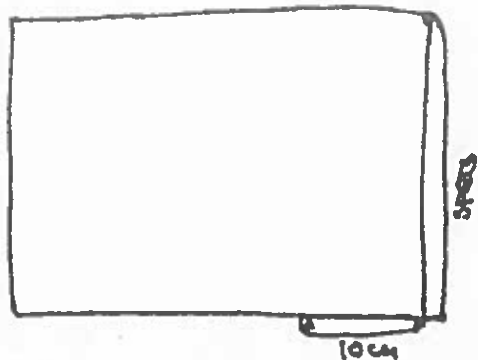
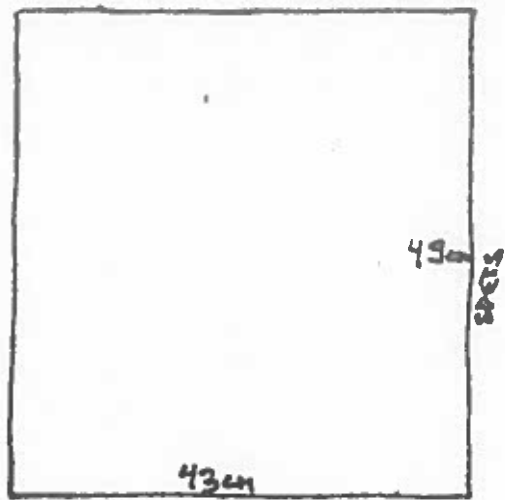
c, d Väst

e Halsduk i "sjömansknut"

f långbyxor

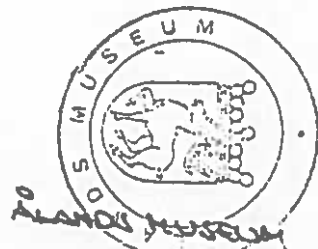
g Skärmmössa

LÄRFTSHATT

FRÅN KANTBAND FRÅN BÅDA HÅLL,
EN KVAPP I MITTEN

FÄLLA OCH MEDRÄKNADE

767

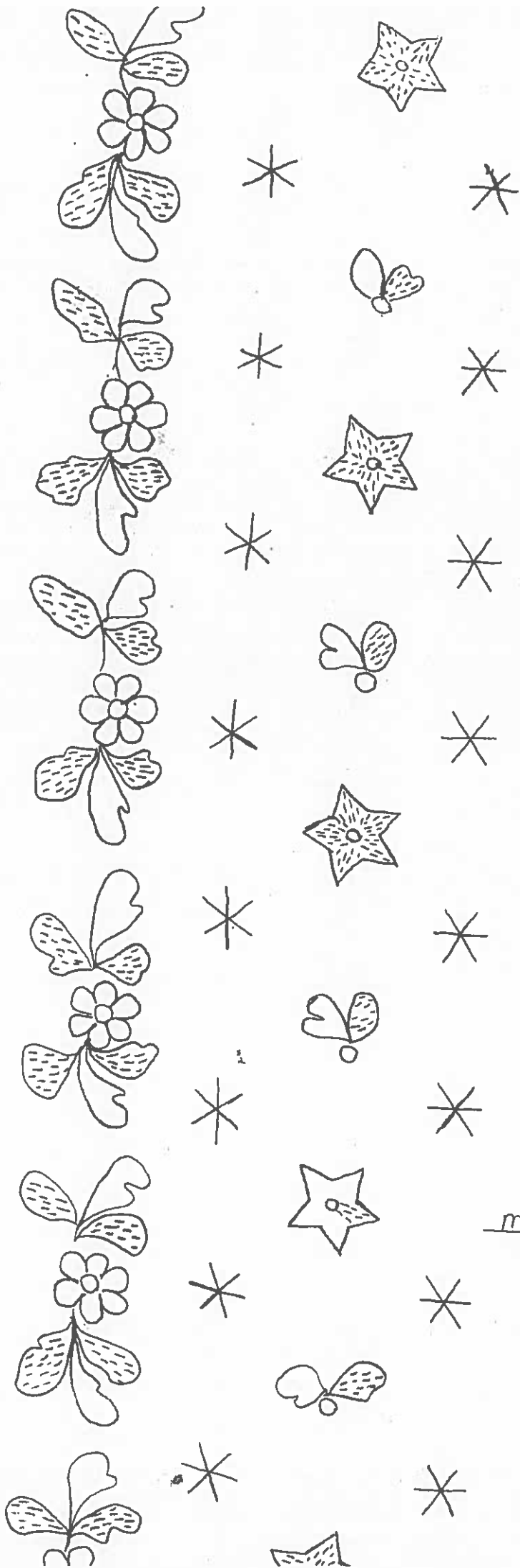

Stycke broderi på tyll

Re: Fina Nordström
Sällings Funnö

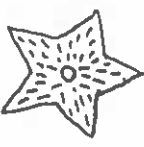
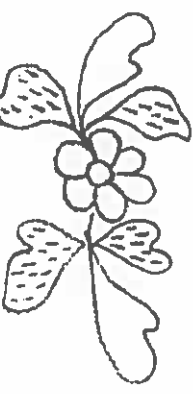
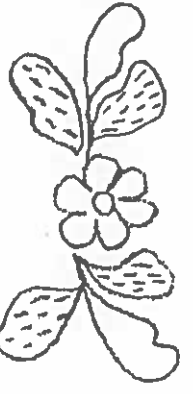
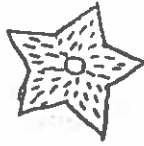
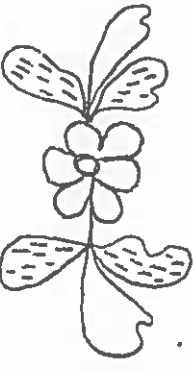
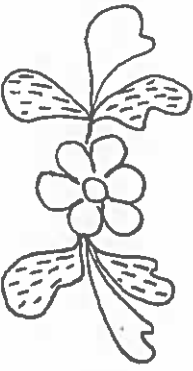
Sottunga kvinnodräkt.

Huvudbonad: stycke och bindmössa, slät eller broderad, i någon med dräk- ten harmonierande färg.

markering -

markering

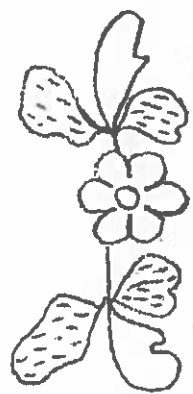
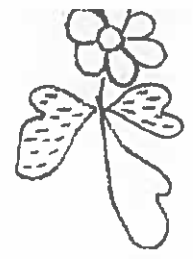
markering

markering

Brattonen för Tyll "Kitt" av
Stycke nr 88
1980. Tom Eriksson

ÅLANDS MUSEUM
R-M RV 29.2-80

STYCKE BRODERAT
PÅ TYLL FRÅN
FINA NORDSTRÖM
FINNÖ SÖTTUNGA

Åland Jomala	STYCKE till bindmössa Tyllträdning Privat ägo	Blad 1 (4) Skala 1:1
-----------------	---	-----------------------------

SÖMNADSBESKRIVNING

MATERIAL 30 × 6cm blekt linne?, tuskaft, täthet ca 25-25 tr/cm
70 × 14cm finmaskig bomullstyll.
Lintråd 60/2 till sömnad.
Bomullsgarn 20/2 till tyllträdning.

BEREDNING Allt material skall krympas före sömnaden.
Tyllen bör trädas före krympning, då det är lättare att träda i styvare material. Beräkna krympmån.

STORLEKSANPASSNING Detta stycke är stort och passar till en liten mössa. Storleken anpassas vid sömnaden.

TILLKLIPPNING Ovanstående material är beräknat utan sömsmån och krympmån.
Beräkna 0,3cm sömsmån på linnedelens svängda sida, ingen sömsmån på den raka delen.
Beräkna 1cm runt tyllremsan.

TYLLTRÄDNING

Mönsteröverförning

Trädning

Träckla fast tyllen på mönsterpapperet, enligt skissen

Eller

Rita av mönstret på ett glansigt, styvt tyg i mellanljus färg (ex rosa taft) med smal vattenfast spritpenna.

Träckla fast tyllen på detta, enligt skissen.

Förflytta sedan mönsterpapperet så att mönstret blir spegelvänt från mitten.

Trädningen är utförd i varje hål och följer hålraderna.

Någon fästning av tråden finns inte, ibland ligger trädningen omlott 1-3 hål.

Träd med tapisserinål och enkel tråd.

Träd efter de avritade konturerna enligt följande:

Åland Jomala	STYCKE till bindmössa Tyllträdning Privat ägo	Blad 2(4) Skala 1:1
-----------------	---	----------------------------

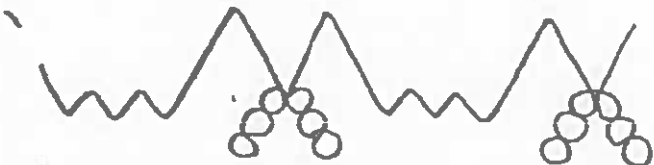
TRÄDNINGARNA SKALL FÖLJA HÅLRADERNA I TYLLEN

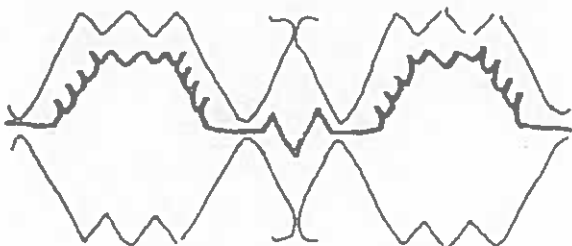
Träd ett zick-zackmönster.
" _ på det förra.

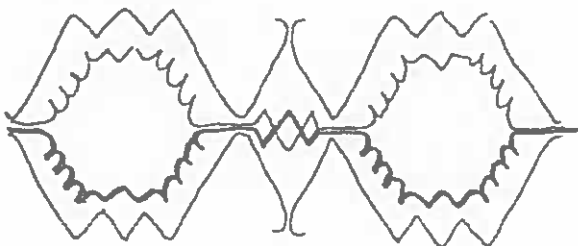
Träd först en sammanhängande trädning från figur till figur. Cirklarna trädas enligt A B C.

Träd sedan andra sidan likadant.

Mönstret inuti figurerna trädas på samma sätt som ovan.
Obs mönstret i romben.

Blommorna inuti figurerna trädas som 8:or.

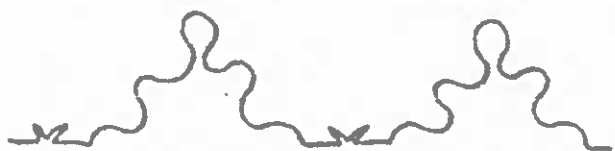
Stjärnor ovanför varje figur och i varje cirkelfigur utom de fyra i mitten.

Åland Jomala	STYCKE till bindmössa Tyllträdning Privat ägo	Blad 2(4)
-----------------	---	-----------

TRÄDNINGARNA SKALL FÖLJA HÅLRADERNA I TYLLIEN

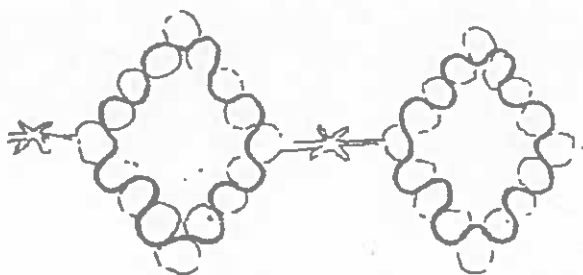
Två raka rader med zick-zack emellan.

Träd först en sammanhängande trädning från figur till figur.

Träd sedan den andra sidan likadant.

Träd slutligen en tråd i varje figur. Det har nu bildats 5 cirklar på varje sida av romben. Originallet har hål i varje cirkel, bortklippt eller bortnött tyll.

4 blommor på mitten och en i var sida trådes endast med konturtrådar.

De övriga blommorna mellan romberna, skall ha fyllda kronblad. Det bildas ett hål i mitten på var blomma.

Dessa blommor trådes med en sammanhängande trädning, enligt pilarna. Originallet har hål i vart kronblad

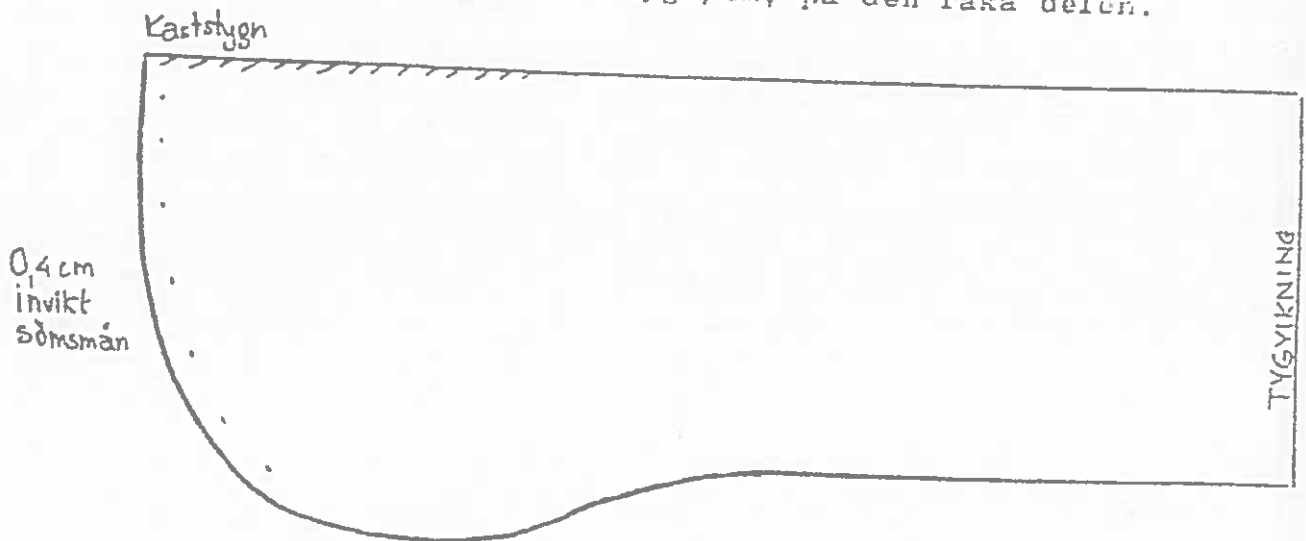
En trädning i varje romb.

Åland Jomala	STYCKE till bindmössa Tyllträdning Privat ägo	Blad 3(4) Skala 1:1
-----------------	---	----------------------------

Då jag bedömer detta stycke som eventuellt omsytt och tvättat, föreslår jag att stycket sys och pressas som ett annat tyllträtt stycke från Jomala.

SÖNNAD
Linnedelen

Vik in 0,4cm på den svängda delen.
Sy ned sömsmånen med förstyggn, 1 stygn/cm. Sy så att stygnen syns 0,1cm på rätsidan.
Sy kaststygn, 3 stygn/cm, på den raka delen.

Spetsdelen

Klipp bort tyllen 0,4cm från den raka trädningen, och beräkna sömsmånerna på kortsidorna till 0,4cm.
Gör en rullfäll och sy ned fällarna med 6 kaststygn/cm.
Gör en rullfäll på den andra långsidan.

Hopsyning av linne+spets

Mät ut mitten på linne- och tyllremsan.
Lägg linne och tyll räta mot räta och vikningarna kant i kant.
Nåla slätt från mitten och åt vardera håll.
Rynka tyllen mot linnets svängda del. De sista 2cm skall vara släta.
Sy ihop linne och tyll med kaststygn, 4 stygn/cm.

Åland Jomala	STYCKE till bindmössa Tyllträdning Privat ägo	Blad 4(4)
-----------------	---	-----------

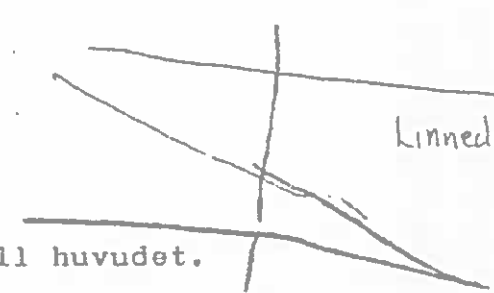
Stärkning

Koka potatismjöl och vatten till en tjockflytande konsistens.

Lägg ned hela stycket och låt det dra en stund.

Tag upp det och vrid ur det.

Stycket är blått.

Pressning

Stycket skall ligga tätt intill huvudet.

Pressning av stycken kan ske på många olika sätt. Här följer ett:

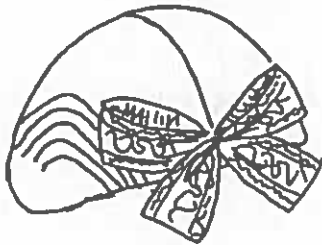
- Rita med vattenfast spritpenna av hela styckets form på ett papper där ritningen syns igenom (bakplåtspapper).
- Lägg papperet med det ritade nedåt på en strykbräda.
- Mät ut mitten på stycket. Forma snibben framtill på tyllen mellan fingrarna.
- Lägg stycket på papperet och nåla fast det slätt efter konturerna. Lägg veck i linneremans och nåla fast. Se efter så att inte ritningen löses upp av det våta stycket.
- Låt stycket halvtorka.
- Pressa stycket platt med strykjärn, svag värme. Låt stycket svalna och tag loss det.
- Forma sedan stycket så det passar Ditt huvud. Fukta stycket i ytterkanten och pressa det så det får en kupig form. Pressa på en presskudde eller vanlig kudde. Prova ofta så det passar. Lägg små veck i framkanten och lägg om vecken i linneremans om det behövs.

Veck

Veck

leck

- Baktill har dessa mössor ofta en rosett fastnålad. Rosetten är av ett mönstervävt band som har samma bottenfärg som mössan och mönstrefärgerna överensstämmer med broderiet eller mönstrefärgerna på mössan.

Stycke till bindmössor

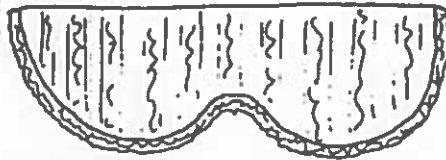
Formen på ett stycke varierar med mössans utseende. Stycket kan vara formskuret, men det är vanligare att det består av en rak spetsdel och en formad linnedel vilka sys ihop och sedan formpressas.

Linnedelen är oftast i linne- eller bomullsbatist. Spetsdelen kan vara i spets, trådd tyll, voile eller linong eller i kombinationer av dessa.

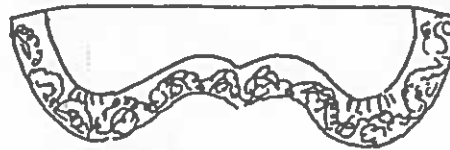
- Bered tygerna och spetsarna enligt avsnittet *Tygbehandling*.
- *Storleksanpassning* av stycket kan vara nödvändig eftersom stycket skall passa mössans form och huvudets storlek. Linnedelens svängda del skall ha samma tillskärning som mössans svängda form. Denna del syns inte under mössan. Spetsdelens längd varierar med huvudets omkrets. Läng-

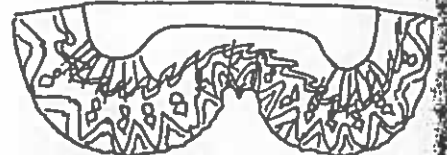
Stycke för sorg

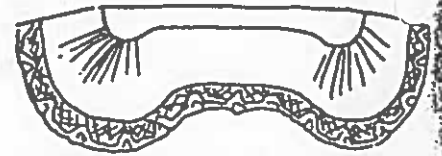
Formskuret stycke

Stycke av spets till stor mössa.

Tyllträtt stycke till liten mössa.

Stycke av lunt tyg och spets till mycket liten mössa.

den kan vara 60–80 cm. Spetsdelens bredd är 5–15 cm beroende av mössans storlek. Är mössan liten måste spetsdelen vara bred och om mössan är stor blir spetsdelen smal.

- Vid tillklippningen beräknas 0,5 cm sömsmån på den svängda sidan av linnedelen. I övrigt behövs ingen sömsmån.
- Om det finns en arbetsbeskrivning skall den följas. Finns det ingen kan följande anvisningar vara till hjälp. Här beskrivs bara ett av de sätt på vilket ett stycke kan sys.

Linnedelen

- Sy med kaststygn runt linnedelens raka sida.

- Vik in sömsmån på den svängda sidan och sy ned den med förstygn.

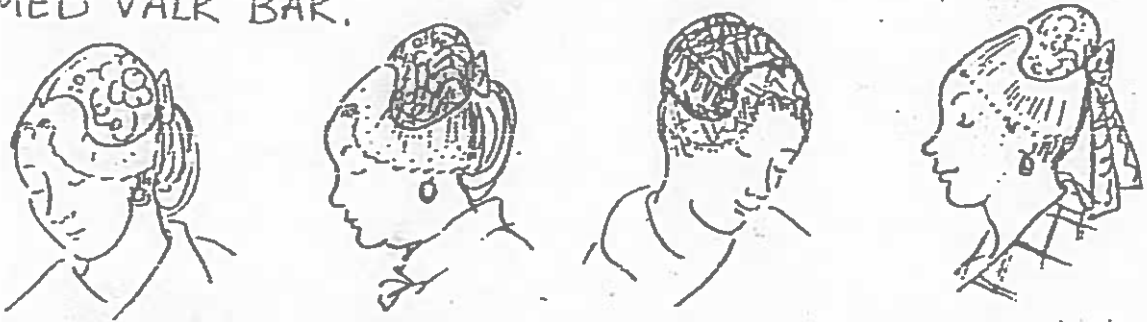

Spetsdelen

- Tyll broderas enligt anvisningarna i avsnittet om *Broderi*.
- Sy ihop spetsdelens olika spetsar eller tyger med kaststygn. På tyger viks först en mycket smal rullfäll.
- Gör samma smala fäll på kortsidorna och sy ned dem med fällstygn.

BINDMÖSSA, STYCKE OCH HÅR

BINDMÖSSAN BARS ALLTID MED HÅRET BORTSTRUKET FRÅN ANSIKTET, I KNUT UPPE PÅ HUVUDET ELLER IBLAND MED VALK BAK.

ATT SÄTTA PÅ SIG BINDMÖSSA I DAG.....

kan vara svårt med moderna frisyrer. Men det är viktigt att göra så gott det går för att få rätt stäl på huvudbonaden.

HÄR ÄR NÅGRA FÖRSLAG:

Bra att ha vid håruppsättning: Gummiband, hårnålar, linblånor, tejp, hårspray, eventuellt postisch, hattnålar (säkerhetsnålar)

ATT FÅ BORT HÅRET FRÅN ANSIKTET OCH UPP I KNUT.

KORT HÅR

Även på det kortaste hår kan man få en liten tofs på huvudet med gummiband.

Om håret är mycket kort, låt nack-, sid- och pannhår vara.

Tejp är effektivt att fästa upp en litet längre lugg med.
Hårnålar eller tejp till litet längre sidohår

HALVLÅNGT HÅR

Gör likadant som med kort. NACKHÅRET är det största problemet. Det ser tokigt ut med för mycket

hårnålar. Jobbar man med att få upp det, strötar håret åt alla håll efter ett tag, trots nålar och spray.

Det kan vara lättare att få upp håret snett i en liten "svinrygg" ←
Det enklaste är att köpa en liten POSTISCH → och fästa den från nacken och uppåt.

KNUT

Gör en fläta av blånor

Linda den runt tofsen till en knut. Fäst nogga med hårnålar från alla håll. Se till att knuten får rätt vinkel.

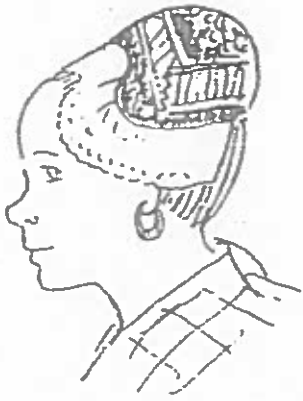
Lägg på stycket (väl formpressat.) Fäst det eventuellt med hårnålar. Bara härfästet i pannan syns.

MÖSSAN Trä på mössan. För att tåla häftiga rörelser måste man fästa den med t.ex. hattnålar (knipsa av knopparna) eller utvåtade säkerhetsnålar.

Stick rakt framifrån och bakifrån genom mössan in i knuten. Eller bara bakifrån under ev. nackrosett.

Undvik moderna örhängen till mössan. Örringar av silver var vanligt under stor del av 1800-talet, och passar till många dräkter.

GLÖM INTE HUVUDKLÄDET!
Man gick aldrig ut i bara mössan, utan skydd.

JOBBIGT.....

MEN FINT.....

MAN KANSKE SKULLE FÖRSÖKA.....

KJOLSACK

DOTTUNGA

TAMBURSON
EFTER PÄRLG. KARTA

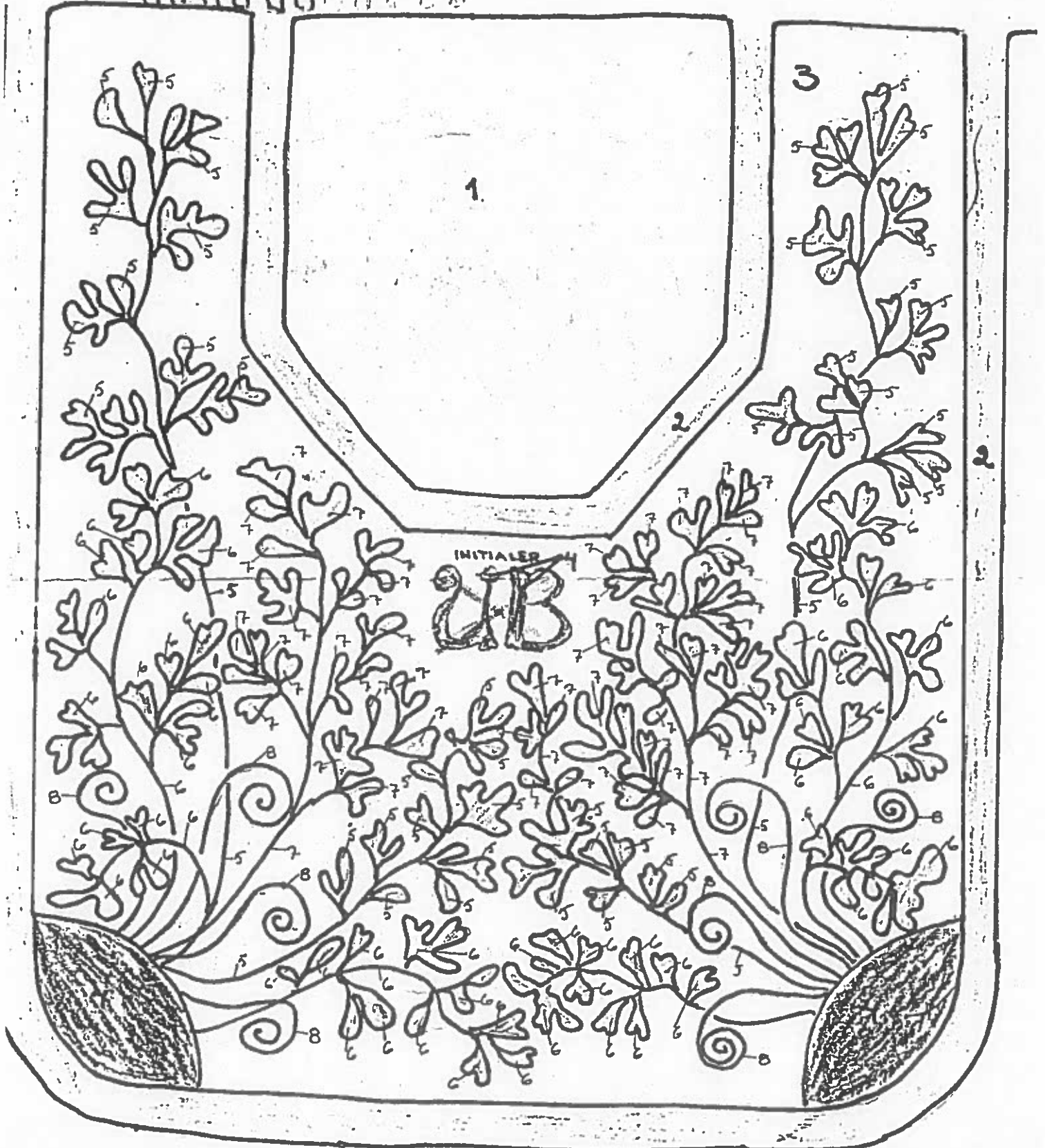
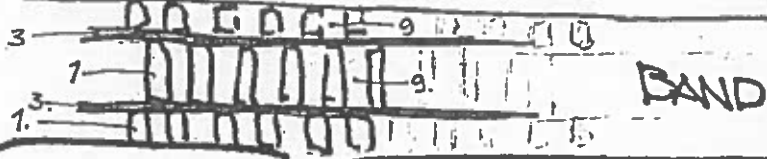
- 1. BLÅ 793
- 2. GRÅ 3023
- 3. RÖD 309

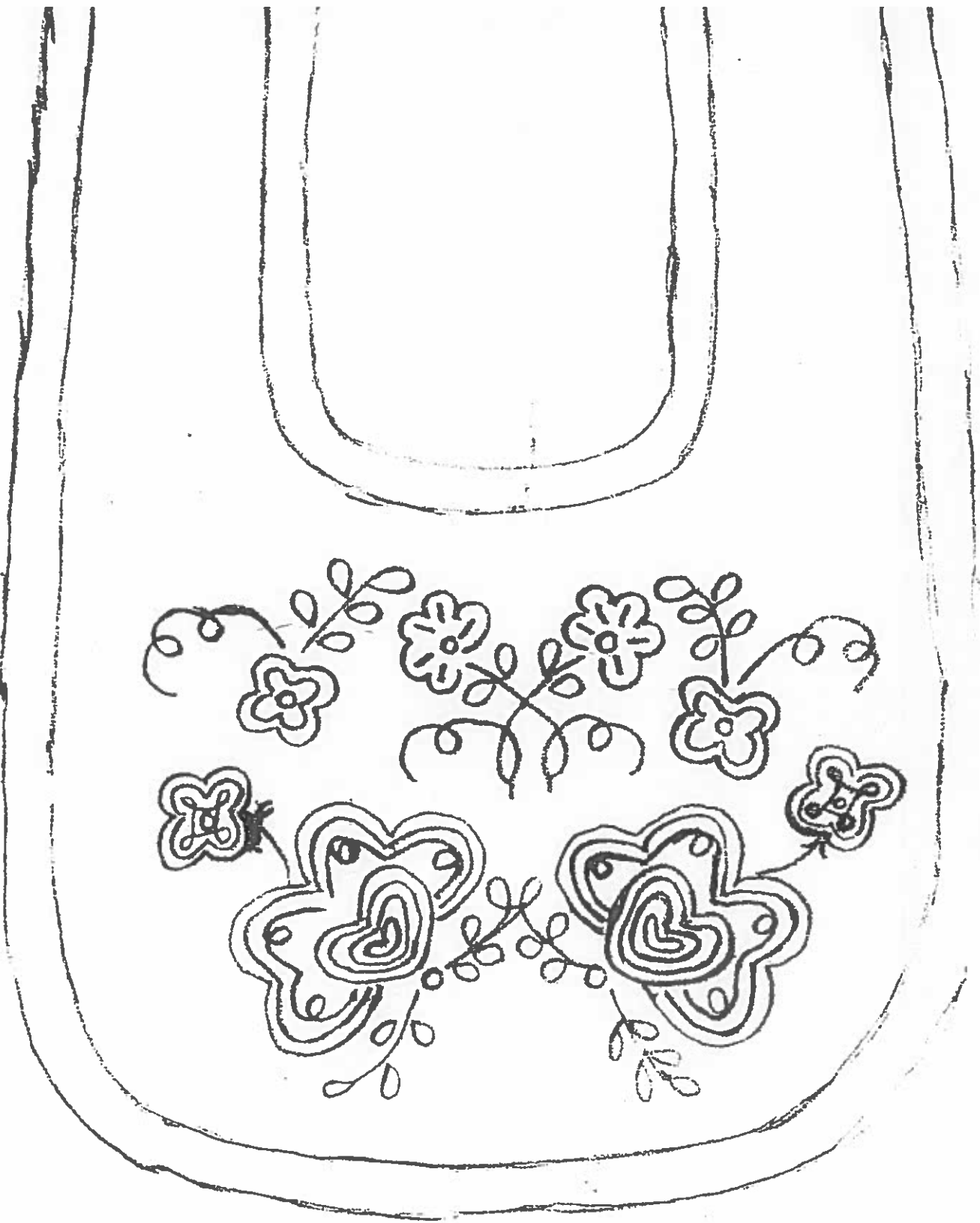
zicka färger

B.P.

- 4. BRUN 869
- 5. GRÖN 471
- 6. GRÖN 3345

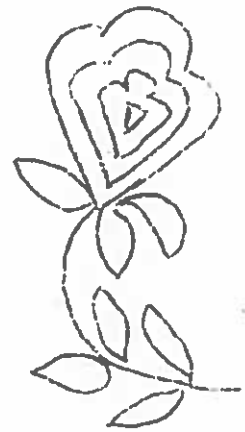
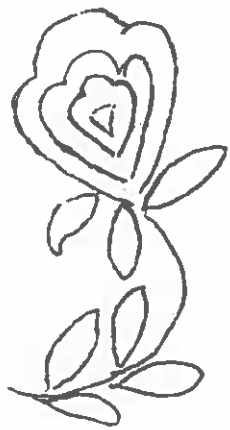
- 7. GRÖN 320
- 8. GRÖN 472
- 9. GRÅ (BAND) 415

Kjolsäck: av livstyckets röda tyg i både framsida och baksida, med gula kanter och band, prydd med broderier. (T. ex. efter gamla mössbroderimönster.)

Mönstret från Fören. Brage ca 1952.

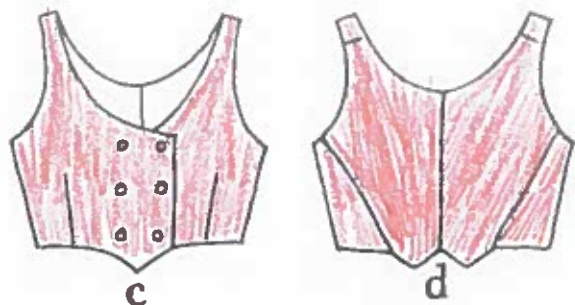
Gult band

N:o 3.

Garn till brodering av kjolsäckarna

- Nr 1 Mönster till kjolsäck av Sigrid Granfält (Märta sytt till kommunen)
 Broderas med moulinegarn DMC
Brunt	nr 869
Grönt	nr 472
Grönt	nr 471
Grönt	nr 320
Grönt	nr 3345
- Nr 2 Mönster till kjolsäck (okänt ursprung) (Inga-Lill Petterssons)
 Broderas med moulienegarn DMC (Maj-Britt sytt till kommunen)
Grönt	nr 319
Gult	nr 729
Grått	nr 642
Lila	nr 550
Lila	nr 553
Lila	nr 554
Rosa	nr 3688
Rött	nr 321
- Nr 3 Mönster till kjolsäck från Brages (Göta Lindström fått mönster från Brages)
 Broderas med moulinegarn DMC (Britt sytt till kommunen)
Brunt	nr 782
Gult	nr 725
Rosa	nr 778
Lila	nr 3041
Lila	nr 552
Blått	nr 797
Grått	nr 3024
Grå grönt	nr 927
Grönt	nr 470

Sottunga Livstykke

Livstykke: av helrött tyg i kjolens röda färg, sytt med djup rund urringning framtill och hög rund urringning i ryggen, med bröstsöm men utan söm under armen och med mittelsöm och raka sidosömmar i ryggen där ryggstyckenas nedre ändar bildar trubbvinkliga uddar nedåt. Livstycket knäpps omlott till vänster framtill och pryds med tre par släta kullriga mässingsknappar. Framstycket har mitt framtill en trubbvinklig udd nedåt.

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrotts uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

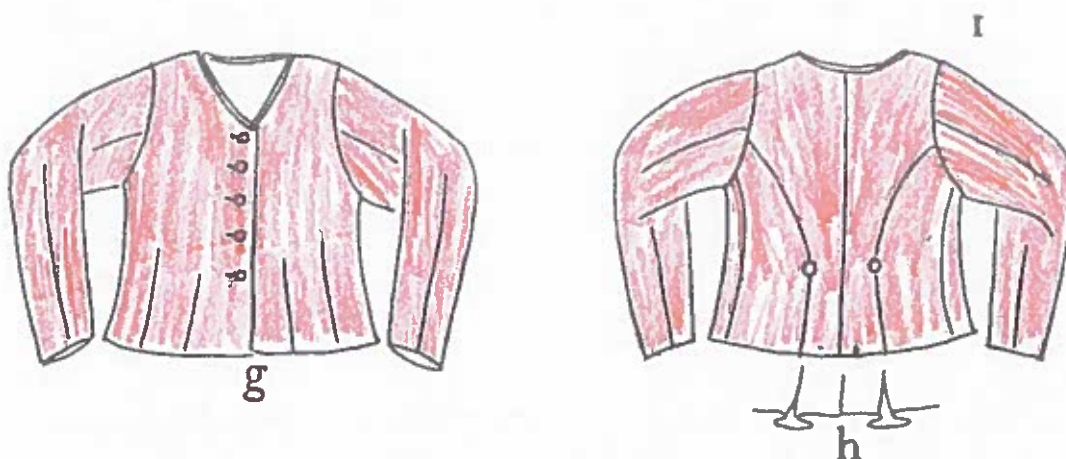
I varje kommuns bibliotek skall finnas en pärm med information och instruktioner om den hemslöjdsmissiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

Mönster till livstykke och tröja kan vid behov erhållas mot avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård

tfn 19411 eller 0457 343 5511

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

Sottunga Tröja

Tröja: av livstyckets röda tyg. Se beskrivning för Sund.

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrotts uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

I varje kommuns bibliotek skall finnas en pärm med information och instruktioner om den hemslöjdsmissiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

Mönster till livstycke och tröja kan vid behov erhållas mot avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård

tfn 19411 eller 0457 343 5511

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

Ålands Marthadistrikts hemslöjdssektion har anförtrotts uppdraget att fungera som rådgivande instans gällande de åländska folkdräkterna.

I varje kommuns bibliotek skall finnas en pärm med information och instruktioner om den hemslöjdsmissiga framställningen av den egna kommunens folkdräkter.

Mönster till väst, byxor och rock kan vid behov erhållas mot avgift från hemslöjdssektionens arkiv i Ålands Marthadistrikts kansli på Jomala gård.

tfn 19411 eller 0457 343 55

Vårt arbete handlar om att bevara gammal kunskap men även att hålla hemslöjden levande med dagens förutsättningar

SOTTUNGA MANSDRÄKT - SJÖMANSDRÄKT

HUVUDBONAD: skärmmössa med hård skärm typ uniformsmössa för sjöman eller vegamössa

SKJORTA: vitt linne eller bommulstyg .Krage med rätvinkliga hörn.

HALSDUK: vit eller mörkblårandig som passar vid tillfälle

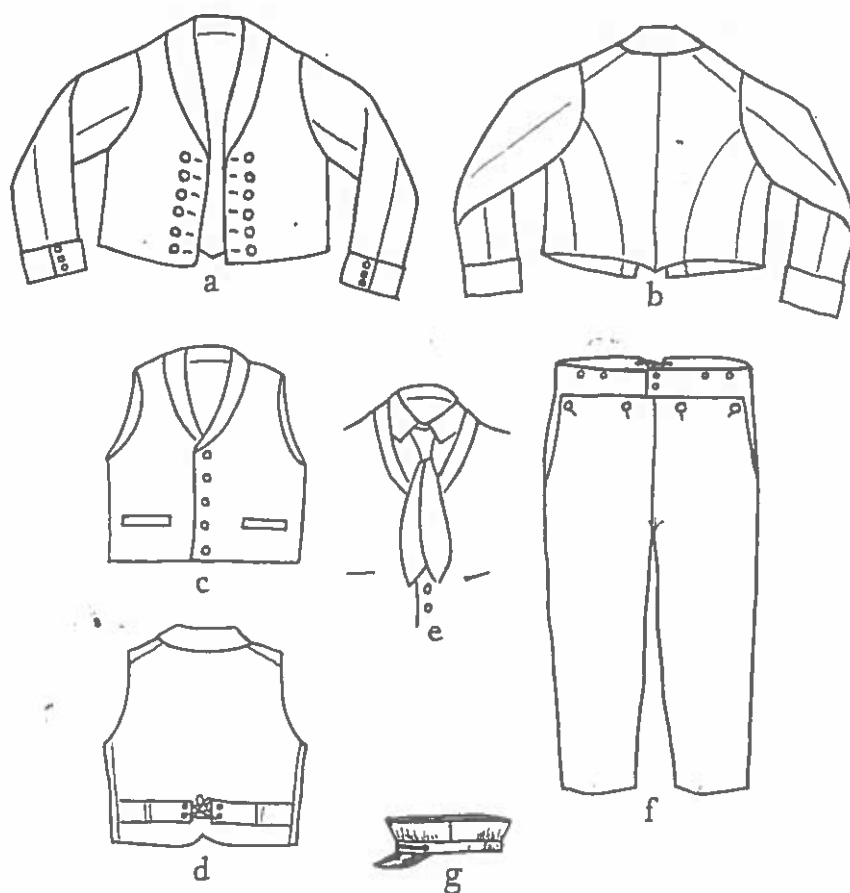
ROCK: av mörkblått ylletyg . Nervikt krage som går långt ner och avsmalnar neråt, beklädd med svart siden. Rocken har fram till sex par gula ankarknappar. Ärmarna har åtta cm breda ärmuppslag beklädda med svart siden och prydda med 2-3 små ankarknappar. Rocken når ner till korsryggen.

VÄST: Av samma tyg som rocken sydd med nervikt krage, icke beklädd med siden. Knäppt med 4-6 små ankarknappar i en rad. Två små fickor fram och ryggstycke av svart skirting.

LÅNGBYXOR: av samma tyg som väst, och rock sydda med bred lucka fram intill sidorna. Knäppt med 4 stora ankarknappar. Byxorna är jämbreda, sneda ficköppningar dolda under luckan.

SKODON: svarta utan spännen

SJÖMANSDRÄKTEN

A.V.S - 65

a, b Rock

c, d Väst

e Halsduk i "sjömansknut"

f långbyxor

g Skärmmössa

I FÖGLÖ, SOTTUNGA, LEMLAND, KUMLINGE, KÖKAR och BRANDÖ
kan denna dräkt användas.

Mässingknappar till kvinno – o. mansdräkterna samt mässingspännen till mansdräktens byxor tillverkas efter beställning av nedanstående adress / telefon.

PER-ÅKE JOHANSSON
Silversmeden i Sjö kvarteret

Gladjen att tillverka ett gott Ting
Ett Ting som håller vad det lovar
- idag och i morgon.

Tel: +358 (0) 18 15626
Gsm: +358 (0) 457 313626
Försäljning: SALT, Sjö kvarteret
Mariehamn, Åland

REKONSTRUKTIONSFÖRSLAG: 38/92

BAND TILL SÖTTUNGA FOLKDRÄCTS KJOLÄCK
(att knyta runt midjan).

EFTER K. 1557:16 och Sigurd Sjurfells (Ljolsäcles-
förslag).

Förvärvsnummer

38/92

Datum 4 / 11 1988

Tackkort (dat.)

X

Mottagare/Köpare S-B.K

Donator/Säljare DAGNY WESTERMARK

Adress KNORRINGSGR. 4, (22100) MARIEHAMN Telefon

FÖREMÅL FÖRSÖK TILL REKONSTRUKTION
AV KJOLSÄCKSBAND TILL

SOTTUNGA FOLKDRÄKT (levimmodräkten)

(1) REVNOTA (Fide 12.12.1988)

(2) BAND TILL KJOLSÄCK (att Revnotta runt midjan)

Förvärvssätt och ursprung REKONSTRUERAT OCH VÄVT AV DAGNY WESTERMARK
(SE OVAN) PÅ KURS I SOTTUNGA.
EFTER SIGRID GRANFELTS FÖRSLAG TILL KJOLSÄCK
(akvarell) OCH BANDPROV K. 1557:16 (Martas textil -
samling)

Tillstånd

Anmärkningar KOSTADE 60 MARK.

KATALOGNUMMER

Namn

S-B.K

Dat.

17. 3. 1992

Ålands landskapsstyrelse

Museibyran, etnologiska sektionen

38/92

KJOLSÄCK BAND (ATT KNYTA RUNT MIDJAN)
öattnings "Åsteband"

Originalmönstret - utkastet - ritat
av Signe Granfelt. Mönstret finns
i N. Muccinis samlingar
Täxmönstret rekonstruerat av Signe
Westermarck enligt mönster- och färg-
förslag.

Rekonstr:

- 2 blå
- 1 grå } 4 ggr
- 1 blå } 4 ggr
- 2 röda
- 1 blå } 7 ggr
- 1 grå } 7 ggr
- 1 blå
- 2 röda
- 1 blå } 4 ggr
- 1 grå } 4 ggr
- 2 blå

Marichamn Sept. 1988
Signe Westermarck
Tide till museet 12.12.1988 (S-B.K.)

JÄMFÖR MED
BANDPROV
1557:16

RÖDA FÄRGEN
SAMMA SOM
I LIVSTYCKET

Material till folkdräkten

En folkdräkt i våra dagar är en tidlös festdräkt. Den följer sina egna regler då det gäller material, mönster och sammansättning av olika detaljer. Då man skaffar sig en folkdräkt bör man tänka på följande:

Enligt beskrivningarna för tillverkning av en folkdräkt används i huvudsak naturmaterial:

- bindmössa överklädd med duchesse
- stycke av bomullstyll med broderi
- huckle och lärftshatt av bomull eller linne
- blusar och skjortor i linne- eller bomullslärft
- livstycke och västar i halvulle
- kjolar och tröjor i halvulle
- mansbyxor i vadmal
- förkläden av linne, bomull, ylle eller siden
- axeldukar och halskläden av bomull, ylle eller siden
- strumpor och strumpeband i bomull eller ylle
- skor av läder
- tygerna till folkdräkterna bör vara vävda i rätta mönster och färger
- som fodertyg används bomulls- eller linnetyger
- till underkjolar används linne- bomulls eller halvylletyger.

SALTVIKS FOLKDRÄKT

Sömnad :

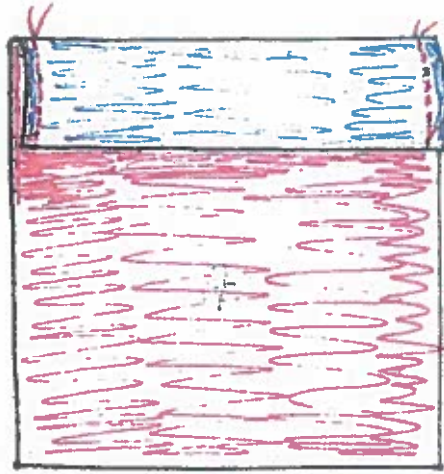

Bild 1 . Av del A vikes
En sömsmån på 3 cm.
Ändarna sys på maskin.

VÄSTFICKA :

Arbetsordning :A. Förberedande arbeten ,

1. Fickans plats bestämmes.
2. Ficktyget tillklippes. (2 st)
 - a) det ena ficktyget A klippes t.e.x 15 cm långt och 12 cm brett. I denne dels övre kant vikes 3 cm till fickans öppning.

- b) Det andra ficktyget B klippes 11 cm långt och 12 cm brett. Ficktyget klippes i trådrak riktning av tyget och av samma tyg som plagget.

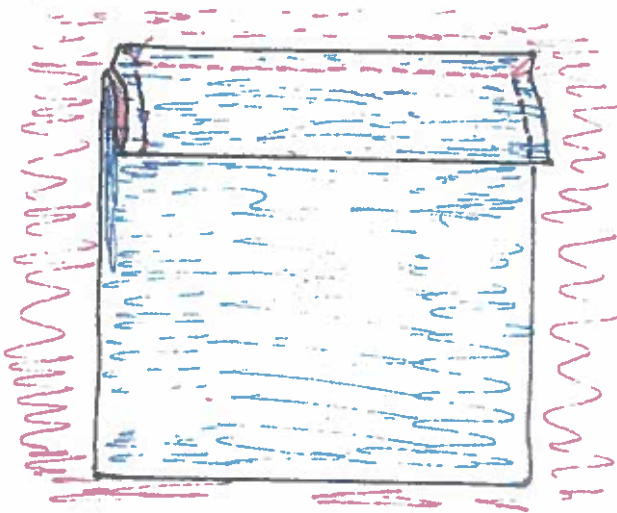

Bild 2. Ficköppningen
sys på sin plats.

B. Sömnad .

1. Fickans öppning förfärdigas. Av ficktyget A vikes 3 cm sålunda, att rättsidorna kommer mot varandra . Ändarna sys på maskin 0,5 cm från kanten. Se bild 1. 0,5 cm sömsmån vid nedre kanten lämnas osydd.

fortsätter...

Västficka (forts.)

2. Ficköppningen fästes på sin plats. Se bild 2.

3. Del B sys på sin plats .

a) del B tråklas som fortsättning på del A , sålunda att sömsmånerna kommer ca 0,5 cm på varandra. Se bild 3 .

b) del B sys på maskin , se bild 3. Sömmen bör vara ett par mm kortare an motsvarande söm på del A . Sömmarnas avstånd från varandra är ca 5 – 6 mm. Trådändarna fästes.

4. Fickans öppning uppklippes. Man klipper upp tyget mellan maskinsömmarna . Ändarna klippes enligt bilden. OBS. inte genom sömmarna .Se bild 4.

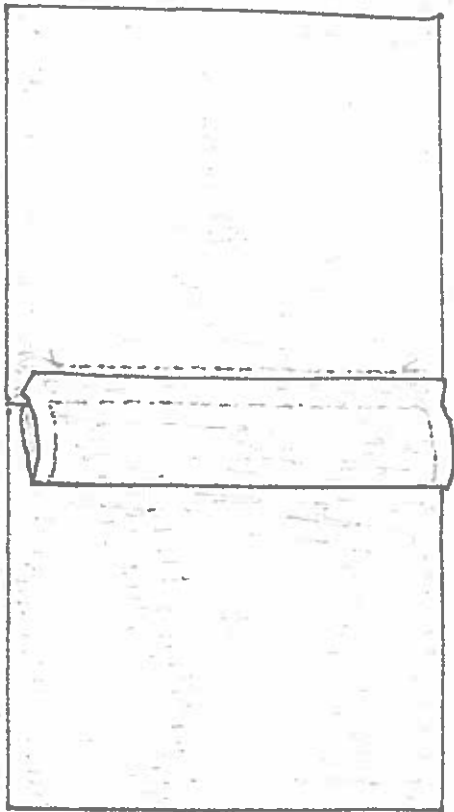

Bild 3. Del B sys på sin plats.

Bild 4. Ficköppningens maskinsömmar sedda från avig sida .
Öppning uppklippes.

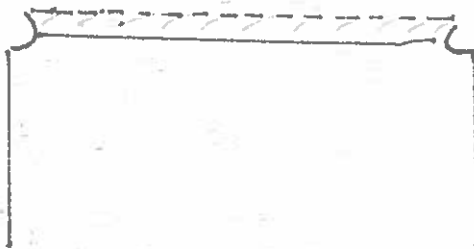

Bild 5 .

Ficklocket vänt och del A förd till avig sida. Observera iklippet del A:s sömsmån.

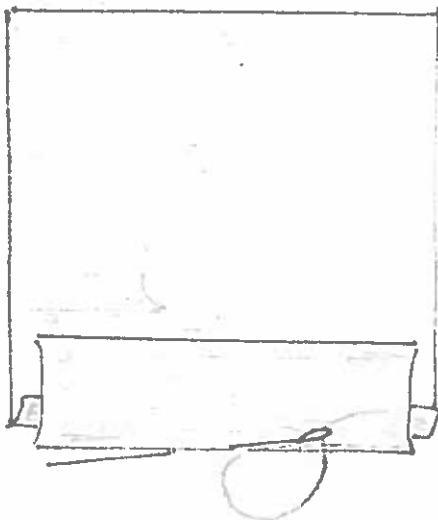

Bild 6.

Från rätsidan sys i ficklockets söm för- eller efterstygn , för att ficklockets bredd skall hållas jämn .

fortsätter...

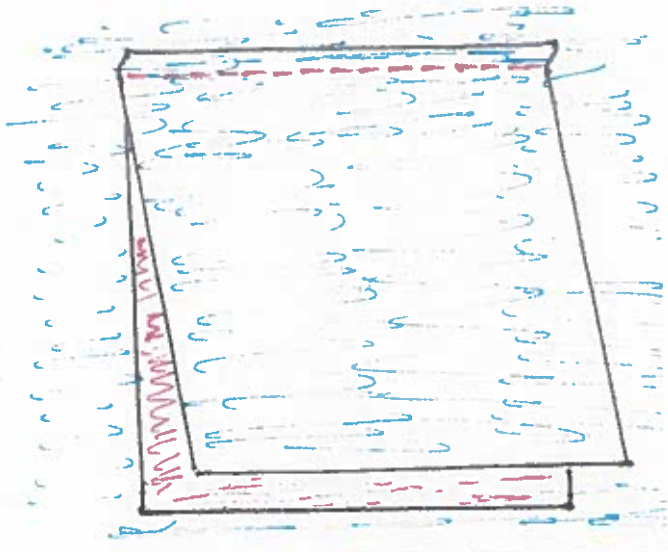

Bild 7. Del B föres genom ficköppningen till avig sida .

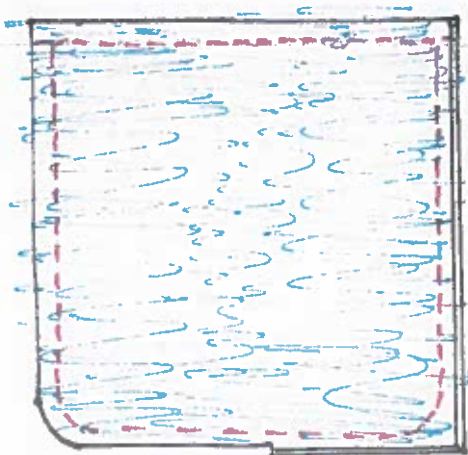
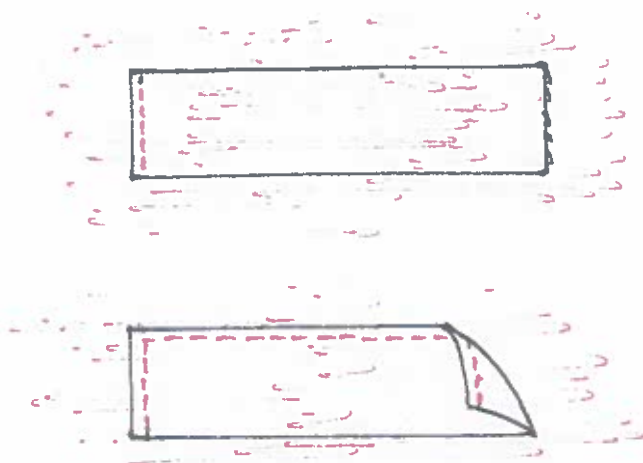

Bild 8. Sidor och botten sys på maskin.

Västficka (forts..)

5. Ficklocket vändes och del A föres samtidigt till avig sida. Se bild 5 . Sömsmånerna pressas utåt från ficköppningen.

Observera iklippet i del A:s sömsmån. Se bild 5.

6. Från rätsidan sys i ficklockets söm för – eller efterstygn , för att ficklockets bredd skall hållas jämbred. Se bild 6 .

7. Del B föres genom ficköppningen till avig sida. Se bild 7 .

8. Fickans sidor och botten sys på Maskin. Sömsmånerna jämnas Och överkastas . Se bild 8 .

9. Fickans ändar på rätsida sys med Smygstygn (se bild 9), sidor på maskin . Se bild 10 .

Bild 9 o. 10 .

Fickans ändar på rätsida sys med smygstygn eller på maskin .

TRÄDKNAPP

Drag tråden genom bivax före den viras runt pennan eller prylen.

Sy sedan langettstygn hårt runt ringen.

Spänn upp trådar inuti knappen och sy upp och ned mellan trådarna.

